

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Decret.../2018, de XX de XXX pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments professionals de música a les Illes Balears

I

L'article 3 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb les modificacions introduïdes per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, estableix que els ensenyaments artístics tenen la consideració d'ensenyaments de règim especial. L'article 45 d'aquesta Llei determina que els ensenyaments professionals de música són ensenyaments artístics professionals i l'article 48 estableix que s'organitzen en un sol grau de sis cursos de durada.

El Reial Decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, fonamenta aquests ensenyaments en l'estudi de l'especialitat instrumental o vocal com a base estructural d'un currículum obert i flexible.

Per atendre l'organització i el funcionament dels ensenyaments esmentats es va dictar l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 26 de maig de 2009 per la qual s'estableix l'organització i el funcionament dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les Illes Balears. Aquesta Ordre va suposar un primer pas en el desenvolupament curricular dels ensenyaments professionals de música, amb caràcter transitori, mentre no fos vigent la norma reguladora del currículum propi que estava en fase d'elaboració.

En aquest sentit, dos anys més tard, el Decret 53/2011, de 20 de maig, va establir el currículum dels ensenyaments professionals de música (BOIB núm. 81, de 2 de juny de 2011).

El Decret 53/2011 només va regular les assignatures per curs de cada especialitat, els seus objectius, continguts i criteris d'avaluació, així com la relació numèrica màxima professor/alumne de cada una d'elles. Va derogar parcialment l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 26 de maig de 2009, concretament els article 9 i 10, la disposició transitòria segona i els annexos I i II.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

D'aquesta manera la normativa reguladora del currículum dels ensenyaments professionals de música a les Illes Balears va quedar dividida en un decret que presenta bàsicament el pla d'estudis i el contingut de les assignatures, però buit d'aspectes tan importants com l'avaluació, l'accés als ensenyaments o la simultaneïtat curricular dels ensenyaments professionals de música i l'educació secundària Obligatoria i el Batxillerat.

Alguns d'aquests aspectes romanen a l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 26 de maig de 2009 no derogats.

Per tant, el primer objectiu del present decret és aprovar una norma que fixi les bases i completi el desenvolupament curricular unificant tots els aspectes.

Per altra banda, el Decret 53/2011, de 20 de maig, a l'annex I estableix les assignatures i hores corresponents a totes les especialitats instrumentals, entre les quals es troba l'assignatura de "Baix continu/Improvisació" en les especialitats d'Orgue i Clavecí. A l'annex 2, sobre la relació numèrica màxima professor/alumne, i a l'annex 3, sobre els objectius, continguts i criteris d'avaluació de cada assignatura, no s'inclou la regulació d'aquesta assignatura.

També, en el Decret 53/2011, de 20 de maig, al mateix annex I, en les especialitats de Percussió i Saxòfon, manca l'assignatura Conjunt. Aquesta assignatura ve donada pel Reial Decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música, en aquestes dues especialitats.

Així, en segon lloc, el present decret també esmena aquestes deficiències en la normativa curricular vigent.

Finalment, el present decret també completa i actualitza la normativa anterior, en definitiva, millora la norma que regula aquests ensenyaments.

El Decret 23/2011, d'1 d'abril, estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments elementals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. El seu article 10 en el punt 10 estableix que no es permet

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

realitzar proves d'accés a dues especialitats, ja que en els ensenyaments elementals de música no és possible cursar simultàniament més d'una especialitat.

Aquest punt, no permet estudiar a cap ciutadà lliurement dues especialitats instrumentals en els ensenyaments elementals de música, i per tant, entra en contradicció amb el Reial Decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música.

En efecte, en els ensenyaments professionals de música es perfectament possible cursar simultàniament més d'una especialitat com queda reflectit als articles 10 i 16 de l'esmentat Reial Decret 1577/2006. Llavors, no té cap sentit que es pugui estudiar una especialitat al nivell professional si no s'ha pogut cursar a nivell elemental.

Per tot això, la disposició final primera modifica el punt 10 de l'article 10 del decret 23/2011, d'1 d'abril, en el sentit de possibilitar la simultaneïtat d'especialitats als ensenyaments elementals i deixant la seva regulació a una altra norma.

II

La formació musical rebuda a través dels ensenyaments professionals de música ha de proporcionar un nivell d'expressió artística propi d'uns estudis especialitzats i que, per aquesta raó, estan dirigits a un alumnat amb aptituds específiques i voluntat per dedicar-se a ells.

Aquests ensenyaments responen a la doble finalitat de donar una formació musical completa i sòlida, i a la vegada, serveixen de preparació per accedir als estudis superiors de música.

D'aquesta forma, el currículum ha d'integrar el domini pràctic de la tècnica instrumental i els coneixements acadèmics relatius a la comprensió del fet musical com a fenomen històric, cultural, estètic i psicològic, d'acord amb el caràcter humanista que exigeix la formació integral del músic.

Per això, les assignatures de cada especialitat instrumental pretenen que l'alumnat assoleixi el necessari equilibri entre el desenvolupament de les destreses

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

instrumentals, el coneixement teòric de la música i una millor comprensió de la mateixa.

III

Les assignatures des ensenyaments professionals de música s'agrupen en quatre tipus: comunes, pròpies d'especialitat, d'itinerari i optatives amb l'objectiu de conjugar unes bases formatives fermes i a la vegada procurar la màxima adequació dels estudis als interessos de l'alumnat.

Tant el repertori de concerts com el repertori solista amb acompanyament pianístic no pot ser tractat per part dels alumnes en tota la seva dimensió sense la pràctica i l'assaig imprescindible amb els professors pianistes acompanyants. Per aquesta raó, el decret, regula per primera vegada, l'assignatura repertori amb pianista acompanyant per a totes les especialitats simfòniques.

Per altra banda es confereix una elevada importància a les assignatures en les quals la pràctica de la música en grup proporciona el coneixement d'un repertori específic, i a la vegada, un espai de relació social i d'intercanvis entre els propis joves músics.

Aquest decret també regula l'accés als ensenyaments professionals de música mitjançant unes proves d'accés en les que s'hauran d'avaluar els coneixements i el grau de maduresa musical necessaris per cursar amb aprofitament aquests estudis.

També es fixen els diferents aspectes de l'avaluació dels ensenyaments professionals de música. En aquest sentit, els criteris d'avaluació estableixen el tipus i grau d'aprenentatge que s'espera que hagin assolit els alumnes en un moment determinat respecte de les capacitats indicades en els objectius generals i els específics de cada assignatura i especialitat instrumental.

S'aborden a més, mesures que permetin la compatibilitat real entre aquests ensenyaments i els d'educació secundària obligatòria i batxillerat, i es faculta a l'Administració educativa per a l'adopció de diverses solucions al respecte.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Un altre aspecte innovador del decret es refereix a la possibilitat de convocatòria anual del premi extraordinari dels ensenyaments professionals de música, en cada una de les especialitats que cada centre tenguí autoritzades. La finalitat d'aquest premi és estimular i reconèixer als alumnes l'esforç realitzat al llarg d'aquesta etapa educativa.

Finalment, es fomenta, amb un conjunt ampli de mesures, el principi d'autonomia de centres per tal d'enfortir el seu grau de responsabilitat i compromís en el desenvolupament del procés educatiu.

IV

Segons l'article 36.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, el Govern de les Illes Balears té la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució en matèria d'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

Mitjançant el Reial decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre el traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a les Illes Balears en matèria d'ensenyament no universitari (BOE núm. 14, de 16 de gener de 1998), d'acord amb la disposició final sisena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, (BOE de 4 de maig), amb les modificacions introduïdes per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la millora de la qualitat educativa, correspon al Govern de les Illes Balears dictar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions que siguin necessàries per establir el currículum dels ensenyaments professionals de música.

Per tot això, a proposta del conseller d'Educació i Universitat, d'acord/oït el Consell Consultiu de les Illes Balears, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de xx de xxx de 2018,

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

DECRET

Capítol I

Disposicions de caràcter general

Article 1

Objecte

Aquest Decret estableix el currículum dels ensenyaments professionals de música propi per a les Illes Balears, d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb les modificacions introduïdes per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. Així mateix, també recull el que disposa el Reial Decret 1577/2006, de 22 de desembre, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música.

Article 2

Àmbit d'aplicació

Aquest Decret s'ha d'aplicar en tots els centres docents públics i privats autoritzats de l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que imparteixin els ensenyaments professionals de música.

Article 3

Finalitat i organització

1. Els ensenyaments professionals de música tenen com a finalitat proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals de la música.
2. La finalitat dels ensenyaments professionals de música s'ordena en tres funcions bàsiques: formativa, orientadora i preparatòria per a estudis superiors.
3. Els ensenyaments professionals de música s'organitzen en un grau de sis cursos de durada, segons el que disposa l'article 48.2 de la Llei orgànica 2/2006.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 4

Objectius generals dels ensenyaments professionals de música

Els ensenyaments professionals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats generals, els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a) Fomentar l'audició de la música i establir conceptes estètics propis que permetin fonamentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals.
- b) Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
- c) Analitzar i valorar críticament la qualitat de la música i dels estils musicals.
- d) Conèixer els valors de la música com a aportacions al desenvolupament personal i optar pels aspectes més idonis.
- e) Participar en activitats de difusió musical i cultural que permetin viure l'experiència de transmetre el gaudiment de la música.
- f) Conèixer i utilitzar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics de la música.
- g) Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural.
- h) Apreciar la importància de la música com a mitjà d'expressió artístic al llarg de la història.
- i) Expressar-se amb sensibilitat musical per interpretar i gaudir de la música de les diferents èpoques i estils.

Article 5

Objectius específics dels ensenyaments professionals de música

Els ensenyaments professionals de música han de contribuir a que l'alumnat adquireixi les capacitats següents:

- a) Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i els objectius plantejats en les assignatures que componen el currículum de l'especialitat escollida.
- b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seves característiques, funcions i transformacions en els distints contextos històrics.
- c) Desenvolupar "l'oïda interna" com a base de l'afinació, de la qualitat sonora, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- d) Formar una imatge ajustada de les possibilitats i les característiques musicals de cada un, tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per saber-s'hi integrar com un membre més del grup.
- e) Enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup, compartint vivències musicals de grup en l'aula i fora d'ella.
- f) Valorar el cos i la ment per utilitzar amb seguretat la tècnica i poder concentrar-se en l'audició i la interpretació.
- g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum, en les vivències i en les experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
- h) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.
- i) Adquirir i demostrar els reflexos necessaris per resoldre eventualitats que sorgeixin en la interpretació.
- j) Adquirir autonomia personal en la interpretació musical.
- k) Conèixer el repertori solista i de conjunt del seu instrument dins de l'ampli panorama de les diferents èpoques i estils.
- l) Utilitzar amb facilitat la lectura a primera vista.
- m) Interpretar de memòria el repertori solista estudiat.
- n) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d'ells.
- o) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria i capacitat comunicativa.
- p) Consolidar hàbits d'estudi regular i pràctica diària adequada a les dificultats dels continguts de les assignatures dels diferents cursos.

Article 6

Especialitats dels ensenyaments professionals de música implantades a les Illes Balears

1. Les especialitats dels ensenyaments professionals de música implantades a les Illes Balears són: Flauta Travessera, Oboè, Clarinet, Fagot, Saxòfon, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, Arpa, Violí, Viola, Violoncel, Contrabaix, Clavecí, Orgue, Piano, Guitarra i Cant.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

2. La conselleria competent en matèria d'educació podrà implantar altres especialitats de les que figuren en l'article 4 del Reial decret 1577/2006, sense perjudici que d'acord amb el que es preveu a la disposició addicional primera de la norma indicada, l'Estat pugui crear noves especialitats.

Capítol II **Del currículum**

Article 7 **Currículum**

1. Als efectes del que disposa aquest decret, s'entén per currículum dels ensenyaments professionals de música el conjunt d'objectius, continguts, i criteris d'avaluació de les diferents assignatures que regulen la pràctica docent d'aquests ensenyaments i que s'estableixen a l'annex III d'aquest decret.
2. Les assignatures corresponents a cada curs dels ensenyaments professionals de música de les diferents especialitats i l'horari setmanal corresponent s'estableix a l'annex I d'aquest decret, d'acord amb les hores i la durada de trenta setmanes lectives d'un curs acadèmic establertes al Reial decret 1577/2006.
3. Les sessions lectives setmanals de les diferents assignatures podran ser de mitja hora, una hora, una hora i mitja o dues hores depenent del tipus d'assignatures i l'organització de les mateixes.
4. A l'annex II del present decret, s'estableix la relació numèrica màxima professor/alumnat en les assignatures dels ensenyaments professionals de música, d'acord amb l'article 7 del Reial Decret 303/2010, de 15 de març, per la qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixin ensenyaments artístics professionals regulats en la Llei Orgànica 2/2006.
5. A l'annex IV s'exposen orientacions sobre la metodologia pedagògica dels ensenyaments professionals de música.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 8

Assignatures que constitueixen el currículum

Els ensenyaments professionals de música s'organitzen en les assignatures següents:

a) Assignatures comunes a totes les especialitats:

Instrument o veu
Llenguatge musical
Harmonia
Història de la música

b) Assignatures pròpies de l'especialitat:

Música de cambra: en totes les especialitats

Orquestra: en les especialitats de Flauta Travessera, Oboè, Clarinet, Fagot, Saxòfon, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, Arpa, Violí, Viola, Violoncel i Contrabaix

Banda: en les especialitats de Flauta Travessera, Oboè, Clarinet, Fagot, Saxòfon, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, i Contrabaix

Cor: en les especialitats de Cant, Clavecí, Guitarra, Orgue i Piano

Conjunt: en les especialitats d'Arpa, Piano, Clavecí, Orgue, Guitarra, Saxòfon i Percussió

Piano complementari: en les especialitats de Flauta Travessera, Oboè, Clarinet, Fagot, Saxòfon, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, Arpa, Violí, Viola, Violoncel, Contrabaix, Guitarra i Cant

Acompanyament: en l'especialitat de piano

Baix continu: en les especialitats de clavecí i orgue

Idiomes aplicats al cant: en l'especialitat de Cant

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Repertori: en l'especialitat de Cant

c) Assignatures d'itinerari:

Anàlisi Musical

Fonaments de Composició

d) Assignatures optatives

Article 9

Itineraris

Per fer efectiu el que es preveu a l'article 3.2 d'aquest decret i d'acord amb l'article 6.3 del Reial Decret 1577/2006, en els cursos 5è i 6è dels ensenyaments professionals de música, a més de les assignatures comunes i les pròpies de cada especialitat, s'estableixen dos itineraris acadèmics per a totes les especialitats:

a) Itinerari 1: Anàlisi Musical i una assignatura optativa

b) Itinerari 2: Fonaments de composició

Els alumnes que cursin 5è i 6è cursos triaran un dels dos itineraris.

Article 10

Assignatures optatives

1. L'oferta d'assignatures optatives dins els ensenyaments professionals de música tractarà de respondre als diferents interessos, motivacions i necessitats de l'alumnat, per tal d'ampliar la seva orientació per a la transició a la vida professional i de contribuir tant al desenvolupament de les capacitats a què es refereixen els objectius generals i específics dels ensenyaments professionals de música com a la preparació per al possible accés a les diferents especialitats dels estudis superiors, de manera que, els professors tutors orientaran als seus alumnes sobre el contingut d'aquestes assignatures, en relació amb la continuïtat dels estudis superiors de la seva especialitat.
2. Les assignatures optatives poden ser d'àmbit teòric, humanístic o pràctic. Tendran una càrrega lectiva setmanal de mitja hora, si l'assignatura té caràcter individual, o una hora en la resta de casos.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

3. La conselleria competent en matèria d'educació establirà un catàleg d'assignatures optatives, entre les quals hi haurà algunes d'oferta obligatòria, i regularà el procediment d'autorització d'altres assignatures optatives proposades pels centres. L'assignatura piano complementari serà d'oferta obligatòria com a assignatura optativa a 5è i 6è cursos.
4. L'oferta d'assignatures optatives és competència del centre educatiu, prèvia proposta dels departaments i ha de quedar reflectida a la programació general anual. Aquesta oferta dependrà de la disponibilitat del centre i es podrà modificar anualment.
5. Les assignatures optatives seran programades i desenvolupades pels conservatoris professionals i els centres privats autoritzats.
6. Els alumnes que cursin l'itinerari 2, si tenen interès en cursar una assignatura optativa ho sol·licitaran a la direcció del conservatori qui ho autoritzarà sempre que l'organització horària i de grups del centre ho permeti.

Article 11

Característiques curriculars de les assignatures Cor, Orquestra, Banda i Conjunt

1. L'assignatura de Cor, inclosa en determinades especialitats, es cursarà durant dos cursos i podrà realitzar-se al llarg dels quatre primers cursos d'aquests ensenyaments. Els centres concretaran en els seus projectes educatius els cursos on es realitzarà.
2. L'oferta de les assignatures Banda, Conjunt i Orquestra, distribuïdes com Orquestra/Banda i Orquestra/Banda/Conjunt, es realitzarà cada curs acadèmic segons les possibles agrupacions i la plantilla de les mateixes tenint en compte la matrícula en les diferents especialitats de corda, vent fusta, vent metall i percussió.
3. En les especialitats de vent fusta, vent metall i percussió, la participació en l'assignatura Orquestra ha de ser entesa com a prioritària, per la qual cosa l'assignatura Banda/Conjunt ha de ser considerada com alternativa a

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Orquestra, quan per qüestions organitzatives no sigui possible que l'alumnat s'hi integri.

Article 12

Repertori amb pianista acompanyant

1. El professor pianista acompanyant és una figura clau de suport per al correcte desenvolupament de l'aprenentatge de les especialitats instrumentals no polifòniques ja que permet als alumnes abordar el repertori d'obres d'una manera completa i en tota la seva dimensió estètica i formal.
2. Les especialitats de Flauta Travessera, Oboè, Clarinet, Fagot, Saxòfon, Trompeta, Trompa, Trombó, Tuba, Percussió, Violí, Viola, Violoncel i Contrabaix complementaran la formació de l'assignatura d'Instrument amb Repertori amb pianista acompanyant.
3. Per tal de treballar adequadament el repertori instrumental que necessita acompanyament pianístic, tots els centres que imparteixin aquests ensenyaments disposaran de professorat dedicat a aquesta funció. El temps assignat, segons l'annex I, s'utilitzarà tant per treballar amb l'alumnat individualment com per acompanyar-lo en els recitals i audicions que es programin.
4. Els professors pianistes acompanyants han de conèixer el repertori que han d'acompanyar per tal de poder ajudar i supervisar la interpretació dels alumnes amb especial atenció a tots els aspectes vinculats a la pràctica en conjunt i han d'estar en contacte amb els respectius professors especialistes per tal de fer un seguiment de l'aprofitament de les sessions d'assaig dels alumnes.
5. El professor pianista acompanyant té la doble funció docent i d'intèrpret. La seva solvència com a instrumentista és un requisit imprescindible. Donada la diversitat, amplitud i especificitat del repertori de les diferents especialitats, els pianistes acompanyants es podran especialitzar en acompanyament per cant, per instruments de corda fregada, per instruments de vent fusta i per instruments de vent metall i percussió.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

6. Els pianistes acompanyants s'integraran en el departament o departaments corresponents a les especialitats en què exerceixin la seva tasca.

Capítol III

De l'accés als ensenyaments professionals de música

Article 13

Proves d'accés

1. De conformitat amb l'article 49 de la Llei orgànica 2/2006, per accedir al primer curs dels ensenyaments professionals de música és necessari superar una prova específica d'accés en la qual es valora la maduresa, les aptituds i els coneixements per cursar amb aprofitament els ensenyaments professionals de l'especialitat, d'acord amb els objectius establerts en el Reial decret 1577/2006 i en aquest decret.
2. Així mateix, es pot accedir a qualsevol altre curs diferent del primer dels ensenyaments professionals d'una especialitat sense haver cursat els anteriors, sempre que, mitjançant una prova d'accés al curs desitjat, l'aspirant demostrï posseir els coneixements necessaris per realitzar amb aprofitament els ensenyaments. Aquesta prova tindrà com a referència els objectius, continguts i criteris d'avaluació de les assignatures dels cursos anteriors al qual s'opta.
3. La superació d'una prova d'accés a un curs distint al primer suposa la superació de totes les assignatures dels cursos anteriors al qual s'accedeix. Per a cada una d'elles, en el llibre de qualificacions de l'alumne s'utilitzarà l'expressió "Superada en prova d'accés" a l'espai corresponent a la qualificació.
4. Amb la finalitat d'orientar i de facilitar als candidats la preparació de la prova d'accés, tant al primer curs com a un curs distint del primer, els centres han de fer públic, amb antelació suficient, un document relatiu a la concreció dels exercicis de què constaran les proves d'accés de les diferents especialitats amb la informació sobre el contingut i l'avaluació de les mateixes.
5. Amb l'objecte de preservar el principi d'igualtat que ha de presidir l'objectivitat de la prova d'accés als ensenyaments professionals de música, s'ha de fer una

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

única convocatòria anual per a cada especialitat en el mes de juny. Si una vegada acabat el procés d'admissió d'alumnes queden places vacants d'alguna especialitat, es podrà convocar una prova d'accés extraordinària d'aquestes especialitats en el mes de setembre també en convocatòria única, que haurà de ser autoritzada per la conselleria competent en matèria d'educació.

6. Es podran simultaniejar els estudis de diferents especialitats si es superen les corresponents proves d'accés de cada especialitat.

Article 14

Característiques de les proves, avaluació i qualificació

1. Les proves d'accés als Ensenyaments Professionals de Música constaran de diferents exercicis en funció del curs i de l'especialitat, on es valoraran la interpretació instrumental o vocal, el control tècnic, l'execució correcta i l'expressió musical de l'aspirant, així com les capacitats musicals generals, el desenvolupament de les habilitats i l'assimilació de coneixements teòrics i pràctics necessaris per cursar amb aprofitament aquests ensenyaments.
2. En els casos de les especialitats que s'inicien directament als ensenyaments professionals de música, la prova d'accés a primer curs s'ha de basar en criteris diferenciats dels de la resta de les especialitats.
3. Per a l'avaluació de les proves d'accés s'han de constituir en cada centre tribunals per les diferents especialitats. Els tribunals estaran formats per professors del centre designats pel director.
4. Els resultats definitius de les proves d'accés s'han de qualificar numèricament amb un nombre de 0 a 10 i, com a màxim, amb un decimal, i és precisa la qualificació de 5 o superior per aprovar.
5. La superació de la prova d'accés faculta exclusivament per matricular-se en el curs al qual s'hagi accedit, a l'any acadèmic per al qual s'hagi convocada i en el centre en què s'ha realitzat la prova, sempre i quan s'obtingui plaça en el procés d'admissió.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

6. La conselleria competent en matèria d'educació regularà les proves d'accés establertes en aquest decret, i desenvoluparà el contingut, els criteris d'avaluació, el procediment de realització, la qualificació, la composició dels tribunals i qualsevol aspecte relatiu a les mateixes.

Article 15

Admissió i matriculació d'alumnes

1. L'admissió d'alumnes està sotmesa als principis d'igualtat, mèrit i capacitat, i supeditada a les qualificacions obtingudes en la prova d'accés a què es refereixen els articles 13 i 14 d'aquest decret.
2. Correspon a la conselleria competent en matèria d'Educació regular els processos d'admissió i matriculació de l'alumnat als ensenyaments professionals de música.
3. La conselleria competent en matèria d'Educació regularà les condicions per a la matriculació, amb caràcter excepcional, en més d'un curs acadèmic, d'acord amb l'establert en l'article 48.2 de la Llei orgànica 2/2006.

Capítol IV

De l'avaluació, la tutoria, la promoció i la permanència

Secció 1a

L'avaluació

Article 16

Característiques del procés d'avaluació

1. L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat en els ensenyaments professionals de música serà contínua i integradora, encara que diferenciada segons les diferents assignatures del currículum.
2. L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat tindrà com a referents els objectius generals i específics dels ensenyaments professionals de música, així com els objectius, continguts i criteris d'avaluació de cada una de les

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

assignatures establertes en el currículum que s'aprova en aquest decret i en coherència amb el projecte educatiu del centre.

3. El procés d'avaluació contínua ha de ser realitzat pel conjunt de professors de l'alumne/a coordinats pel professor/a tutor/a i supervisada per la prefectura d'estudis. Aquests professors han d'actuar de manera integrada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions que resulten del procés esmentat, establint les mesures necessàries per orientar i millorar el procés d'ensenyament aprenentatge. Les qualificacions de cada assignatura seran decidides pel professor/a que l'ha impartida.
4. Per tal de preparar l'alumnat per a les proves d'accés dels estudis superiors de música, les proves d'avaluació de l'assignatura d'instrument o veu de determinats cursos podran realitzar-se davant un tribunal format per professors del mateix departament. Aquesta circumstància haurà de quedar reflectida a la programació didàctica dels departaments i s'haurà d'informar a l'alumnat. El tribunal valorarà la prova amb una nota numèrica de 0 a 10 i, com a màxim, amb un decimal i informarà a l'alumne/a d'aquesta nota. El professor avaluarà l'alumne/a tenint en compte aquesta nota, les consideracions del tribunal i l'evolució de l'alumne/a al llarg de l'avaluació.
5. L'avaluació del procés d'aprenentatge de cada alumne ha de complir una funció formativa, aportant-li informació sobre el seu progrés, les estratègies d'aprenentatge que hagin estat més útils, les dificultats trobades i els recursos de què disposa per superar-les.
6. L'avaluació i la qualificació de l'alumnat en convocatòria ordinària s'ha de fer durant el mes de juny.
7. Amb la finalitat de facilitar a l'alumnat la recuperació de les assignatures amb avaluació negativa en l'avaluació final ordinària, s'estableixen les proves extraordinàries que es duren a terme durant els primers deu dies de setembre.
8. Procediments d'avaluació són totes aquelles estratègies planificades i utilitzades pel professorat per a l'observació sistemàtica, el seguiment i la valoració del procés d'aprenentatge.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

9. Instrument d'avaluació és qualsevol tipus de registre o prova documental resultant de l'aplicació dels procediments d'avaluació.
10. Els departaments didàctics establiran, en les programacions didàctiques de les diferents assignatures que tenguin assignades, els procediments i els instruments d'avaluació, els criteris de qualificació i els criteris de recuperació per dur a terme l'avaluació i definiran l'estructura, el contingut i els criteris de qualificació de les proves extraordinàries.

Article 17

Aplicació de l'avaluació contínua

1. L'aplicació de l'avaluació contínua requereix l'assistència regular de l'alumnat a classe i la realització, per la seva banda, de totes les activitats d'aprenentatge que siguin programades pel professorat.
2. La manca d'assistència a classe de manera reiterada dificulta i pot impossibilitar l'aplicació de l'avaluació contínua, impeding així mateix l'aplicació correcta dels criteris d'avaluació i qualificació establerts. Cada professor registrarà les faltes d'assistència de l'alumnat al seu càrrec.
3. D'altra banda, resulta necessari que el docent controli de manera sistemàtica el procés d'avaluació contínua de l'alumnat al seu càrrec. Amb aquesta finalitat, portarà un registre de classe de cada alumne en el qual deixarà constància de totes les indicacions, notes, resultats de proves, comentaris i qualsevol element significatiu del procés d'avaluació obtingut a través de l'observació continuada de l'evolució del procés d'aprenentatge de cada alumne/a i de la seva maduració personal.
4. L'avaluació contínua implica poder adequar la programació docent a l'evolució del procés educatiu així com permet la incorporació de les mesures necessàries per a la seva millora en qualsevol moment del procés.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 18

Impossibilitat d'aplicació de l'avaluació contínua

1. No es podrà dur a terme l'avaluació contínua en una determinada assignatura si l'alumne acumula un total de faltes d'assistència (comptabilitzant justificades i no justificades) que superi el 20% del total anual d'hores de classe de dita assignatura. En el cas de l'assignatura d'instrument també és computaran les faltes corresponents al temps de treball del repertori amb el pianista acompanyant.
2. Les programacions docents contindran el procediment substitutori d'avaluació adequat a cada assignatura. Si dit procediment es basa en un examen, aquest serà avaluat per un tribunal de tres membres nomenat pel director del centre d'entre el professorat del departament didàctic del qual depèn l'assignatura o de departaments afins en cas de manca de professorat del primer departament.
3. Si en una assignatura l'alumne/a supera el nombre de faltes d'assistència que suposi la pèrdua d'avaluació contínua i les faltes són no justificades, l'alumne/a no podrà assistir més a classe d'aquella assignatura i haurà de ser avaluat mitjançant el procediment substitutori d'avaluació.
4. Si en la meitat o més de les assignatures que constitueixen un curs no és possible aplicar l'avaluació contínua, a causa de faltes no justificades, l'alumne/a perdrà el lloc escolar i causarà baixa del centre. La direcció del centre ha de comunicar a la persona interessada, de forma motivada, per escrit i per un mitjà fefaent, l'anul·lació d'ofici de la matrícula. En tot cas, a l'expedient de l'alumne s'ha de guardar la còpia fefaent, de la comunicació de l'anul·lació d'ofici de la matrícula a la persona interessada.
5. La prefectura d'estudis supervisarà el control de faltes d'assistència de totes les assignatures i comunicarà periòdicament als tutors i resta de professors el nombre de faltes dels seus alumnes en les diferents assignatures per a què puguin informar-los. En cas de pèrdua d'avaluació contínua, d'assistència a classe o del lloc escolar, prefectura d'estudis informarà a l'alumne/a i els seus representants legals en cas d'alumnat menor d'edat.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 19

Proves Extraordinàries

1. La prova extraordinària serà avaluada pel professor que hagués impartit classe a l'alumne, durant el curs escolar, de l'assignatura corresponent. Excepcionalment, si el professor no pogués dur-la a terme per causes degudament justificades, el departament didàctic al qual estigui assignada l'assignatura es responsabilitzarà de la seva avaluació.
2. En el context de l'avaluació contínua, la qualificació final extraordinària ha de ser el resultat global obtingut de la valoració de l'evolució de l'alumne o alumna durant el curs, l'avaluació de les activitats de recuperació i el resultat de la prova extraordinària.
3. Els centres publicaran abans de dia 30 de juny de cada any acadèmic el calendari de les proves extraordinàries.

Article 20

Tutoria

1. L'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional formen part de la funció docent i es desenvoluparan al llarg dels ensenyaments professionals de música per tal d'orientar l'aprenentatge de l'alumnat. La tutoria es desenvoluparà de manera individualitzada.
2. El professor tutor tindrà la responsabilitat de coordinar tant l'avaluació, com la funció d'orientació acadèmica de l'alumnat. Aquesta funció d'orientació serà exercida de manera contínua i molt especialment en la presa de decisions per part de l'alumne.
3. El professor tutor serà el professor de l'especialitat instrumental que cursi l'alumne. Els centres educatius inclouran plans d'acció tutorial en els seus projectes educatius.
4. El tutor presidirà les sessions d'avaluació, estendrà acta i informarà per escrit sobre els resultats de l'avaluació i del procés educatiu, els seus alumnes, i en el cas dels menors d'edat, els seus pares o representants legals.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Secció 2a Qualificacions

Article 21 Qualificacions de l'alumnat

Els resultats de l'avaluació final de les diferents assignatures que formen part del currículum s'expressen mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, i es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les inferiors a cinc.

Article 22 Matrícula d'Honor

1. Els centres podran concedir la qualificació de Matrícula d'Honor en cada una de les assignatures del currículum dels ensenyaments professionals de música a aquells alumnes que hagin obtingut la qualificació final de 10 i hagin demostrat una especial dedicació i aprofitament excel·lent de l'assignatura.
2. El nombre de matrícules d'honor no podrà superar en qualsevol cas el 10 per 100 dels alumnes matriculats per assignatura i curs en cada any acadèmic. A aquests efectes, en l'assignatura d'Instrument o Veu el compte del total d'alumnes matriculats per curs se s'ha de realitzar sense diferenciar especialitats instrumentals.
3. Les matrícules d'honor seran concedides pel departament didàctic responsable de l'assignatura, a proposta documentada del professor que va impartir la mateixa, o professors si hi ha més d'un grup.
4. L'obtenció de la Matrícula d'Honor d'una assignatura es consignarà en els documents d'avaluació de l'alumnat mitjançant una diligència específica i donarà dret a l'exempció del pagament corresponent a una assignatura de la taxa o preu públic de la matrícula.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 23

Nota mitjana de l'expedient

1. D'acord amb el Reial Decret 1953/2009, de 18 de desembre, pel qual es modifiquen el Reial decret 1577/2006, de 22 de desembre, el Reial Decret 85/2007, de 26 de gener, i el Reial Decret 1467/2007, de 2 de novembre, pel que fa al càlcul de la nota mitjana dels alumnes dels ensenyaments professionals de música i dansa, la nota mitjana de l'expedient dels estudis professionals de música serà la mitjana aritmètica de les qualificacions de totes les assignatures cursades que formen part dels ensenyaments professionals de música en l'especialitat, arrodonida a la centèsima més pròxima i en cas d'equidistància a la superior.
2. Les assignatures convalidades no es tendran en compte en el càlcul de la nota mitjana de l'expedient.

Article 24

Simultaneïtat d'especialitats

Quan l'alumnat cursi més d'una especialitat, s'ha de tenir en compte que les assignatures comunes a les especialitats s'han d'avaluar d'acord amb les particularitats següents:

- a) Si cursa més d'una especialitat simultàniament, només ha de cursar les assignatures comunes a una d'aquestes. Les qualificacions que obtengui en aquestes assignatures són vàlides per a totes les especialitats.
- b) Si cursa més d'una especialitat successivament, la qualificació de l'assignatura superada a la primera de les especialitats quan es va cursar i superar, s'ha de traslladar al llibre de qualificacions de l'alumne a la pàgina Estudis previs d'ensenyaments professionals en altres especialitats.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Secció 3a Sessions d'Avaluació

Article 25 Sessions d'avaluació

Les sessions d'avaluació són les reunions que celebra el conjunt de professors de l'alumne/a amb la finalitat d'avaluar el seu procés d'aprenentatge, tenint en compte les corresponents programacions docents, emetre les qualificacions de les diferents assignatures i acordar la informació que es traslladarà als alumnes i, en el seu cas, als seus pares o tutors legals, relacionada amb els acords presos en cada sessió d'avaluació.

Article 26 Organització

1. Les sessions d'avaluació seran convocades per la prefectura d'estudis i presidides pel professor tutor de l'alumne/a. S'organitzaran de forma que es possibiliti l'actuació integrada del conjunt de professors de l'alumne/a i que es faciliti l'adopció conjunta d'acords i decisions.
2. Durant el període acadèmic del curs haurà com a mínim dues sessions ordinàries d'avaluació sense perjudici que es puguin establir altres sessions d'avaluació, diferenciades per assignatures si es considera convenient, al projecte educatiu del centre. L'avaluació final ordinària es correspon amb la última sessió ordinària que es durà a terme durant el mes de juny.
3. Amb l'objectiu de facilitar l'accés als ensenyaments superiors de música de l'alumnat de sisè curs, així com del que ha sol·licitat la convalidació d'assignatures dels ensenyaments professionals de música amb assignatures de Batxillerat, l'avaluació final de l'alumnat matriculat a sisè curs tindrà lloc la darrera setmana del mes de maig.
4. Després de la realització de les proves extraordinàries es durà a terme una sessió d'avaluació extraordinària.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 27

Assistència

1. L'assistència a les sessions d'avaluació és obligatòria per a tots els professors que imparteixen docència a l'alumnat.
2. En el cas de la sessió extraordinària, només serà necessària l'assistència del tutor, com a coordinador de la sessió, i dels professors responsables de la qualificació de les assignatures pendents amb possibilitat de prova extraordinària.

Secció 4a

Promoció i permanència

Article 28

Promoció

1. Els alumnes han de promocionar de curs quan hagin superat la totalitat de les assignatures de cada curs o quan tinguin avaluació negativa com a màxim en dues assignatures.
2. Per a la recuperació d'assignatures pendents referides a la pràctica instrumental o vocal, la recuperació s'ha de realitzar en la classe del curs següent si en forma part. Per a la recuperació de la resta d'assignatures no superades els alumnes han d'assistir a les classes en el curs anterior.
3. L'alumnat que promocioni amb una o dues assignatures amb qualificació negativa s'haurà de matricular de les mateixes al curs següent.
4. En el cas d'assignatures del currículum presents en més d'un curs, no es pot qualificar l'assignatura d'un curs superior sense haver aprovat la mateixa assignatura de cursos anteriors.
5. L'avaluació de les assignatures pendents de cursos anteriors es pot produir en qualsevol avaluació de l'any acadèmic.
6. La qualificació negativa en tres o més assignatures d'un o diversos cursos impedeix la promoció d'un alumne al curs següent.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

7. Els alumnes que en acabar el sisè curs tenguin qualificació negativa en tres assignatures o més, han de repetir el curs en la seva totalitat. Quan la qualificació negativa es produeixi en una o en dues assignatures, només és preceptiu cursar les assignatures pendents.

Article 29

Límit de permanència

1. El límit de permanència en una especialitat dels ensenyaments professionals de música és de vuit cursos acadèmics. No es pot romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte a sisè.
2. La conselleria competent en matèria d'Educació pot autoritzar, amb caràcter excepcional, a sol·licitud de l'interessat i conforme al procediment que s'estableixi a tal efecte, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o d'altres circumstàncies que mereixin una consideració semblant i que impedeixin el normal desenvolupament dels estudis. L'interessat haurà de justificar la situació adequadament i comptar amb un informe favorable de la direcció del centre.

Article 30

Titulació

L'alumnat que supera els ensenyaments professionals de música obté el títol de Tècnic dels Ensenyaments Professionals de música, en el qual constarà l'especialitat cursada.

Secció 5a

Avaluació objectiva del rendiment de l'alumnat

Article 31

Informació a l'alumnat i als seus pares o tutors legals sobre el procés d'aprenentatge

1. Amb l'objectiu de garantir el dret dels alumnes a ser avaluat d'acord a criteris objectius, els centres publicaran, al inici de curs en els taulers d'anuncis i a la

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

seva pàgina web, la informació recollida en el projecte educatiu referent als objectius, continguts, criteris generals sobre avaluació i qualificació dels aprenentatges, els mínims exigibles per obtenir una qualificació positiva de les diferents assignatures i la informació referida a la impossibilitat d'aplicació de l'avaluació continua.

2. El professorat informará als seus alumnes i, en el seu cas, als seus pares o tutors legals sobre els criteris d'avaluació i qualificació així com el procediments i instruments d'avaluació, inclosos en la programació docent de les assignatures que imparteixen. En cas de proves, exercicis i treballs escrits, l'alumnat podrà revisar-los amb el professor, qui proporcionarà els aclariments oportuns de l'avaluació.
3. Els professors tutors i els responsables de les diferents assignatures mantendran una comunicació fluida amb els alumnes i, en el seu cas, amb els seus pares o tutors legals, informant-los sobre el procés d'aprenentatge.
4. Després de cada sessió d'avaluació, el professor tutor informará personalment als seus alumnes, i, en el seu cas, als seus pares o tutors legals respecte al seu rendiment acadèmic, l'evolució del seu procés d'aprenentatge i les qualificacions obtingudes en les diverses assignatures. A més, serà el responsable de lliurar el butlletí informatiu de l'avaluació, document que recopila per escrit les dades més significatives de l'evolució de l'aprenentatge en cada una de les assignatures, les qualificacions obtingudes i les faltes d'assistència, tant justificades com no justificades.

Article 32

Reclamació de qualificacions finals

1. Si després de l'avaluació final ordinària o extraordinària un alumne/a, o en el seu cas, els seus pares o tutors legals, no estan d'acord amb la qualificació d'una assignatura es podrà reclamar seguint el següent ordre:
 - a) En primer lloc, entrevista amb el professor de l'assignatura amb el qual es revisarà el procés d'aprenentatge i les proves corresponents.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- b) Si després d'aquesta entrevista hagués desacord, l'alumne/a o els seus pares o tutors legals podran presentar reclamació al director del centre durant els tres dies hàbils següents a l'entrevista amb el professor.
 - c) Una vegada resolt el procediment de reclamació al centre, si encara persistís el desacord, l'alumne/a, o en el seu cas, els seus pares o tutors legals podran sol·licitar per escrit al director del centre que elevi la reclamació a l'òrgan directiu corresponent de la conselleria competent en matèria d'educació.
2. La conselleria competent en matèria d'educació regularà tant el procediment de reclamació al centre com el de reclamació davant la conselleria competent en matèria d'educació.
 3. Tots els exercicis, les proves i tota la documentació acadèmica que ofereixi elements informatius sobre el procés d'aprenentatge i rendiment acadèmic de l'alumnat, s'han de custodiar i conservar en els departaments corresponents al llarg dels tres mesos següents al venciment dels terminis establerts per a les reclamacions de l'alumnat

Article 33

Motius de la reclamació de qualificacions finals

Les reclamacions contra les qualificacions finals ordinàries o extraordinàries es basaran en que la qualificació es va atorgar sense l'objectivitat requerida a causa de:

- a) L'alumne no ha rebut informació relativa als criteris d'avaluació i qualificació o al procediment d'avaluació, inclosos en la programació docent.
- b) Els objectius o els continguts avaluats no s'adeqüen als establerts en la programació docent de l'assignatura.
- c) Els criteris d'avaluació o de qualificació aplicats no s'adeqüen als establerts en la programació docent de l'assignatura.
- d) Els procediments i instruments d'avaluació utilitzats no s'adeqüen al que assenyalava la programació docent de l'assignatura.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Secció 6a

Avaluació dels processos d'ensenyament i la seva pràctica docent

Article 34

Finalitat

1. El professorat avaluarà els processos d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent a l'objecte de millorar-los i adequar-los a les característiques i a les necessitats educatives del alumnat.
2. Els departaments de coordinació didàctica es realitzaran dita avaluació, referida a les diferents assignatures atribuïdes a cada departament.
3. Després de l'avaluació final es valorarà globalment el desenvolupament del curs escolar, així com l'adequació dels objectius, els continguts i els criteris d'avaluació inclosos en les programacions didàctiques a la realitat educativa. Aquesta valoració es reflectirà a les memòries finals individuals del professorat i a la memòria final de cada curs dels departaments.

Article 35

Característiques

L'avaluació dels processos d'ensenyament i de la pràctica docent tindrà en compte els següents aspectes:

- a) Els aprenentatges assolits per l'alumnat.
- b) L'adequació de la temporització prevista a les programacions docents.
- c) L'eficàcia de la metodologia, l'organització de l'aula i dels recursos del centre.
- d) La idoneïtat i l'actualització del material didàctic.
- e) La coordinació i la col·laboració dels departaments didàctics.
- f) El desenvolupament de les funcions de tutoria i orientació acadèmica.
- g) L'organització i realització de recitals, audicions, concerts i activitats artístiques en què participen els alumnes així com d'activitats complementàries i extraescolars relacionades amb les diverses assignatures.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Capítol V

Dels documents d'avaluació

Article 36

Documents d'avaluació

1. Són documents d'avaluació dels ensenyaments professionals de música, l'expedient acadèmic personal, les actes d'avaluació, el llibre de qualificacions i els informes d'avaluació individualitzats.
2. Els documents d'avaluació han de dur les firmes fefaents de les persones que correspongui en cada cas, amb indicació del càrrec que exerceixin. A sota de la signatura, s'ha de fer constar el nom i els llinatges de la persona que signa.
3. La conselleria competent en matèria d'educació estableix el format dels documents d'avaluació, d'acord amb les prescripcions normatives del Reial Decret 1577/2006 i dictarà instruccions sobre el seu emplenament.

Article 37

Llibre de qualificacions

1. El llibre de qualificacions dels ensenyaments professionals de música és el document oficial que reflecteix els estudis cursats. En aquest s'han de recollir les qualificacions obtingudes per l'alumne, la informació sobre la permanència en el centre i, en el seu cas, sobre els trasllats de matrícula. Així mateix, hi ha de constar la sol·licitud, per part de l'alumne, de l'expedició del títol corresponent, un cop superades totes les assignatures corresponents als ensenyaments professionals de música.
2. El llibre de qualificacions s'ha de referir als estudis cursats dins d'una única especialitat. En el cas d'alumnes que cursin més d'una especialitat, s'ha d'emplenar un llibre de qualificacions per a cada especialitat cursada, indicant-hi, en el seu cas, en la pàgina *Estudis previs d'ensenyaments professionals en altres especialitats*, les assignatures comunes superades i la qualificació obtinguda.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

3. El llibre de qualificacions l'edita la conselleria competent en matèria d'Educació i s'ha d'ajustar al model i a les característiques que determini la legislació estatal vigent.
4. Durant el mes d'octubre els directors dels conservatoris professionals i dels centres privats autoritzats tramitaran a la conselleria competent en matèria d'educació la sol·licitud dels llibres que necessitaran per als nous alumnes. La conselleria competent en matèria d'educació enviarà a cada centre la quantitat de llibres sol·licitada. El centre receptor assignarà cada llibre de qualificacions a un alumne/a i retornarà un registre on constin al costat del número del llibre el nom i llinatges de l'alumne/a al qual ha estat assignat.
5. Correspon als centres l'emplenament i la custòdia dels llibres de qualificacions. En cas d'error en, les correccions hauran d'acreditar-se per diligència amb la firma del secretari o del director del centre, preferentment als espais en blanc que resten dins de la mateixa pàgina.
6. Un cop superats els estudis, el llibre ha de ser lliurat als alumnes. El lliurament s'ha de fer constar en la diligència corresponent del llibre, de la qual se n'ha de guardar còpia amb l'expedient de l'alumne.

Article 38

Actes d'avaluació

1. Les actes d'avaluació són els documents oficials que recullen les qualificacions obtingudes pels alumnes en les sessions d'avaluació.
2. Les actes d'avaluació contendran les assignatures no superades de cursos anteriors i la seva qualificació.
3. Les actes de l'avaluació extraordinària només inclouran als estudiants que hagin obtingut una qualificació negativa després de l'avaluació final.
4. Les actes seran signades pels tutors i tots els professors que imparteixin docència a l'alumne/a.
5. Una vegada signades i segellades les actes, es consignaran les qualificacions a l'expedient acadèmic personal i en el llibre de qualificacions. En el cas de que

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

existís reclamació contra alguna de les qualificacions, s'esperarà a la finalització del procediment oportu.

6. Els centres autoritzats completaran les actes d'avaluació final per duplicat, una per al seu propi centre i una altra per al conservatori al qual està adscrit.

Article 39

Expedient acadèmic personal

1. L'expedient acadèmic personal és el document oficial que recull les qualificacions obtingudes per un alumne/a en cada un dels cursos acadèmics cursats així com les dades i incidències significatives relacionades amb la seva matriculació.
2. L'expedient acadèmic personal inclourà les dades d'identificació del centre i de l'alumne. En aquest document quedarà constància de les qualificacions obtingudes en les avaluacions final i extraordinària, de la promoció, de la proposta de titulació i de l'entrega del llibre de qualificacions. Recollirà, a més, en el seu cas, les mesures acordades de suport o ampliació, així com qüestions relacionades amb la matrícula del alumne, l'ampliació de la permanència i la pèrdua del lloc escolar per faltes. S'arxivarà en el expedient acadèmic la documentació justificativa corresponent.
3. S'obrirà un expedient per a cada alumne/a i s'assignarà un nombre identificatiu. En el cas d'alumnes que cursen més d'una especialitat, el número d'expedient serà únic.

Article 40

Trasllat d'expedient i informe d'avaluació individualitzat

1. Els alumnes que vulguin continuar els ensenyaments professionals de música en un altre centre, podran ser admesos si hagués places vacants en l'especialitat i curs sol·licitat, en les condicions que determini la conselleria competent en matèria d'educació.
2. Quan un alumne es traslladi de centre abans d'acabar els ensenyaments professionals de música, el centre d'origen ha de trametre al de destí, a petició

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

d'aquest, el llibre de qualificacions de l'alumne, fent-hi constar, en la diligència corresponent, que les qualificacions concorden amb les actes que obren en el centre. En el cas d'alumnes de centres privats autoritzats, aquesta diligència ha de ser emplenada pel conservatori al qual estiguin adscrits segons les instruccions que lliuri als centres la conselleria competent en matèria d'educació.

3. El centre receptor ha d'obrir el corresponent expedient acadèmic personal de l'alumne i ha d'incorporar les dades del llibre de qualificacions.
4. En el cas que un alumne es traslladi a un altre centre abans de concloure el curs, per al corresponent trasllat d'expedient s'ha d'emetre un informe d'avaluació individualitzat, en el qual s'ha de recollir, a aquests efectes, tota aquella informació que resulti necessària per a la continuïtat del procés d'aprenentatge. L'informe l'ha d'elaborar el tutor del curs que l'alumne estigui realitzant en el centre a partir de les dades facilitades pels professors de les diferents assignatures, amb referència al que figura en les respectives programacions didàctiques. L'informe l'ha de trametre el centre d'origen al de destí juntament amb el llibre de qualificacions. El centre de destí l'ha de posar a l'abast de cadascun dels professors de l'alumne.
5. L'alumnat que traslladi la seva matrícula des de l'àmbit de gestió d'una altra Administració Educativa a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'incorporarà en el curs corresponent sempre que existeixin places vacants, d'acord amb les indicacions previstes al punt 1 d'aquest article.

Article 41

Llengües dels documents d'avaluació

Els documents d'avaluació han de ser redactats en les dues llengües oficials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B
/

Capítol VI

Correspondència amb altres ensenyaments

Article 42

Correspondència entre els ensenyaments professionals de música i l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat

1. La conselleria competent en matèria d'educació facilitarà a l'alumnat la possibilitat de cursar simultàniament els ensenyaments professionals de música i l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat.
2. A fi de fer efectiu el que preveu l'apartat anterior i de conformitat amb l'article 47.2 de la Llei Orgànica 2/2206 es podran adoptar mesures d'organització i d'ordenació acadèmica que inclouran, entre altres, les convalidacions, la creació de centres integrats i el desenvolupament d'una oferta d'integració horària entre centres d'educació secundària i batxillerat i conservatoris professionals de música.
3. Els centres aplicaran la correspondència entre matèries d'Educació Secundària Obligatòria i de Batxillerat amb les assignatures dels ensenyaments professionals de música conforme a la normativa estatal vigent.
4. La conselleria competent en matèria d'educació establirà les convalidacions oportunes que afecten les matèries optatives de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat i dels ensenyaments professionals de música.
5. La conselleria competent en matèria d'educació regularà les adaptacions en els currículums dels dos ensenyaments encaminades a facilitar la simultaneïtat d'estudis de règim general i els ensenyaments professionals de música.
6. La conselleria competent en matèria d'educació regularà el règim acadèmic i l'organització curricular dels centres integrats que imparteixin ensenyaments elementals i/o professionals de música.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Article 43 **Admissió prioritària**

D'acord amb l'article 85.3 de la Llei Orgànica 2/2006, la conselleria competent en matèria d'educació determinarà els centres que imparteixin ensenyaments d'Educació Secundària que seran d'admissió prioritària per a aquells alumnes que cursin simultàniament ensenyaments professionals de música i ensenyaments d'Educació Secundària.

CAPÍTOL VII **De l'autonomia dels centres**

Article 44 **Autonomia pedagògica i acadèmica**

1. Els conservatoris professionals i els centres privats autoritzats disposaran d'autonomia pedagògica que es concretarà en el projecte educatiu que estableixin.
2. Els projectes educatius hauran d'adequar els objectius generals i específics dels ensenyaments professionals de música a les característiques de l'alumnat i l'entorn del centre, adoptaran criteris metodològics generals i unificaran totes les decisions sobre l'avaluació.
3. El projecte educatiu inclourà la concreció curricular a partir de l'establiment d'un marc comú, acordat pel claustre, que defineixi les línies educatives del centre i que doni coherència i continuïtat al llarg dels ensenyaments professionals de música a les programacions didàctiques que en formen part.
4. Els projectes educatius garantiran l'acció coherent i coordinada dels equips docents, estimulants l'activitat investigadora i el treball en equip dels professors per tal d'afavorir la millora contínua de la qualitat dels ensenyaments professionals de música.
5. El Departament d'Inspecció Educativa supervisarà el projecte educatiu dels conservatoris professionals per comprovar la seva adequació al que estableixen

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

les disposicions vigents que l'afectin i comunicarà al centre les correccions que procedixin.

6. Els centres impartiran els ensenyaments seguint el currículum que s'estableix en aquest decret per cada especialitat i el completaran, adequaran i concretaran mitjançant les corresponents programacions didàctiques elaborades pels diferents departaments didàctics segons el que disposi la conselleria competent en matèria d'educació. Les programacions didàctiques són públiques i han d'estar a l'abast de la comunitat educativa. Els centres han de donar una publicitat especial als objectius, als criteris d'avaluació, als criteris de qualificació i a les mesures de recuperació d'assignatures pendents.
7. Els centres establiran els criteris per recuperar les assignatures pendents i, en el cas de les assignatures Cor, Banda, Música de cambra i Orquestra, ^{com a}aprovaran les condicions necessàries per al desenvolupament de les proves extraordinàries de setembre.
8. Els centres, en l'exercici de la seva autonomia, poden adoptar experimentacions, plans de treball i formes d'organització o ampliació de l'horari escolar, prèvia autorització de la conselleria competent en matèria d'educació, sense que en cap cas s'imposin aportacions a les famílies ni exigències a l'Administració educativa.
9. Els conservatoris professionals podran oferir grups semipresencials per a les assignatures de caire teòric. Aquesta oferta utilitzarà les noves tecnologies com a eina bàsica.
10. En el cas del 6è curs els centres podran, segons les seves disponibilitats, autoritzar que l'alumnat que nómés cursa una o dues assignatures pendents pugui assistir com a oient a les classes de les matèries ja superades.

Article 45

Organització horària de determinades assignatures

1. Les assignatures comunes de Llenguatge musical i Harmonia, que segons la distribució horària que figura a l'annex I, disposaran de dues hores lectives

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

setmanals, es podran impartir en dues sessions d'una hora cada una en dies diferents o en una sola sessió de dues hores.

2. L'assignatura d'itinerari Fonaments de composició s'impartirà en una sessió de dues hores setmanals en grup i mitja hora setmanal individual.
3. L'assignatura específica repertori amb pianista acompanyant es podrà organitzar de manera no setmanal sempre que l'horari anual es mantengui invariable.
4. Igualment, determinades assignatures optatives es podran organitzar de manera no setmanal sempre que l'horari total de la matèria al llarg del curs es mantengui invariable.

Article 46

Premi Extraordinari dels Ensenyaments Professionals de Música

1. Els centres podran convocar anualment Premis Extraordinaris dels Ensenyaments Professionals de Música per a cada una de les especialitats instrumentals que tinguin autoritzades, per a música de cambra i per a Fonaments de Composició.
2. Podran participar en aquests premis els alumnes que hagin acabat els ensenyaments professionals en el mateix curs i compleixin els requisits següents:
 - a) Hauran de tenir una nota mitjana igual o superior a 8 en els dos últims cursos dels ensenyaments professionals de música. A aquests efectes les assignatures convalidades no seran tengudes en compte. En el cas de que l'alumne o alumna hagi ingressat en 6è curs, la nota mitjana estarà referida únicament a les assignatures de dit curs.
 - b) Hauran de tenir una qualificació mínima de 9 en el sext curs de l'assignatura específica del premi al qual s'opta.
3. Els directors dels centres nomenaran els tribunals que han de jutjar aquests premis. Els tribunals estaran constituïts per cinc professors del centre, si és possible pertanyents a l'especialitat convocada o especialitats afins.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

4. El Premi Extraordinari dels Ensenyaments professionals de música no podrà ser compartit. L'alumnat que, havent optat al Premi Extraordinari d'una especialitat no l'hagi obtingut, podrà ser distingit amb una Menció d'Honor si el tribunal ho considera oportú. L'obtenció del Premi Extraordinari així com de la Menció d'Honor donarà lloc al diploma corresponent que emetrà el centre i, a més, es consignarà en els documents d'avaluació de l'alumnat mitjançant una diligència específica.
5. La conselleria competent en matèria d'educació crearà els premis extraordinaris d'ensenyaments professionals de música de caràcter autonòmic.

Disposició addicional primera

Alumnat que cursa 2n de Batxillerat simultàniament amb 5è o 6è cursos d'Ensenyaments Professionals de música o dansa

1. L'alumnat que cursa 2n curs de Batxillerat simultàniament amb 5è o 6è curs d'Ensenyaments Professionals de música o dansa cursarà dues matèries de la seva elecció del bloc d'assignatures específiques, independentment de la modalitat de batxillerat que estigui cursant.
2. En cas d'alumnat que cursi alguna assignatura que convalidi amb la corresponent dels ensenyaments professionals de música o de dansa i que aquesta assignatura hagués quedat pendent en l'avaluació final ordinària, el centre organitzarà la prova extraordinària d'aquesta assignatura en el mateix moment en què es dugui a terme la corresponent a les assignatures de Batxillerat.

Disposició addicional segona

Valoració del títol professional en l'accés als estudis superiors de música

1. Per a fer efectiu el que preveu l'article 54.2 de la Llei Orgànica 2/2006, i d'acord amb la disposició addicional segona del Reial Decret 1577/2006, la nota mitjana de l'expedient dels estudis professionals de música constituirà el 50% de la nota de la prova d'accés als estudis superiors de música en el cas dels alumnes i les alumnes que opten a ella i estiguin en possessió del Títol de Tècnic dels Ensenyaments Professionals de música.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

2. La conselleria competent en matèria d'educació, garantirà l'adequació de la prova d'accés als estudis superiors de Música al currículum dels ensenyaments professionals. Així mateix garantirà la coordinació entre centres superiors i professionals per a la seva organització i realització.

Disposició addicional tercera **Alumnes amb discapacitat**

1. En el marc de les disposicions establertes en la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, els centres escolars de nova creació han de complir amb les disposicions vigents en matèria de promoció de l'accessibilitat. La resta dels centres s'han d'adequar al que s'estableix a la Llei esmentada en els terminis i amb els criteris que s'hi estableixin.
2. La conselleria competent en matèria d'educació adoptarà les mesures oportunes per a l'adaptació del currículum a les necessitats de l'alumnat amb discapacitat. En tot cas, aquestes adaptacions hauran de respectar essencialment els objectius i continguts de les diferents assignatures fixades en aquest decret.
3. Així mateix, la conselleria competent en matèria d'educació adoptarà les mesures oportunes per flexibilitzar la durada dels ensenyaments professionals de música als supòsits d'alumnes amb altes capacitats intel·lectuals i/o altes capacitats artístiques, així com l'accés als estudis superiors de música d'aquest tipus d'alumnat.

Disposició addicional quarta **Adscripció d'assignatures del currículum a les especialitats docents**

L'article 5 del Reial Decret 428/2013, de 14 de juny, pel qual s'estableixen les especialitats docents del Cos de Professors de Música i Arts Escèniques vinculades als ensenyaments de Música i Dansa, estableix que les administracions educatives, en el seu desenvolupament curricular, determinaran l'atribució docent de les assignatures específiques als professors de les diferents especialitats docents. Així, les següents assignatures del currículum dels ensenyaments professionals de

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

música de les Illes Balears establertes en el present decret queden adscrites a les especialitats que a continuació es relacionen:

Assignatura	Especialitat a la qual queda adscrita
Anàlisi Musical	Fonaments de Composició
Fonaments de Composició	Fonaments de Composició
Acompanyament	Piano*
Baix continu	Orgue, Clavecí ó Piano*
Repertori	Piano**
Repertori amb pianista acompanyant	Piano**

*Especialista en Acompanyament i Baix continu o experiència contrastada en les matèries

**Especialista com a pianista acompanyant o experiència contrastada com a pianista acompanyant i coneixement del repertori vocal i/o instrumental.

Disposició transitòria primera

Incorporació d'alumnes procedents del pla d'estudis anterior

L'alumnat procedent del pla d'estudis anterior s'incorporarà al curs corresponent del pla d'estudis que estableix aquest decret segons el resultat de l'avaluació.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que estableix aquest Decret o el contradiguin i, expressament el Decret 53/2011, de 20 de maig, de currículum dels ensenyaments professionals de música i l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 26 de maig de 2009 per la qual s'estableix l'organització i el funcionament dels ensenyaments professionals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les Illes Balears.

Disposició final primera

Modificació del Decret 23/2011, d'1 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments elementals de música regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B
/

El punt 10 de l'article 10 queda redactat en els següents termes:

“10. La conselleria competent en matèria d'educació regularà la simultaneïtat d'especialitats instrumentals diferents en els ensenyaments elementals de música.”

Disposició final segona

S'autoritza el conseller d'Educació i Universitat a dictar les disposicions que siguin necessàries per desplegar aquest Decret.

Disposició final quarta

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, xx de xxx de 2018

LA PRESIDENTA

El conseller d'Educació i Universitat

Francina Armengol i Socias

Martí Xavier March Cerdà

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B
/

ANNEX I

Pla d'estudis dels ensenyaments professionals de música Assignatures i hores corresponents a totes les especialitats

ESPECIALITAT: ARPA							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Conjunt	1,5	1,5					90
Orquestra			2	2	2	2	240
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,5	5	6,5	7,5	8	8	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITAT: CANT							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Cant	1	1	1	1	1	1	180
Llenguatge Musical	2	2	2				180
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Repertori	1	1	1	1	1	1	180
Cor			1,5	1,5			90
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
Idiomes aplicats al cant	2	2	1	1	1	1	240
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	6	6,5	10	9	7,5	7,5	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITAT: GUITARRA							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Conjunt	1,5	1,5					90
Cor			1,5	1,5			90
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,5	5	6	7	6	6	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITAT: PIANO							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Conjunt	1,5	1,5					90
Cor			1,5	1,5			90
Acompanyament				1	1	1	90
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,5	4,5	5,5	7,5	7	7	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITATS: ORGUE I CLAVECÍ							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Conjunt	1,5	1,5					90
Cor			1,5	1,5			90
Baix continu				1	1	1	90
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,5	4,5	5,5	7,5	7	7	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITATS: SAXÒFON I PERCUSSIÓ							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Repertori amb pianista acompanyant	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	0,5	75
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Orquestra/Banda/Conjunt	1,5	1,5	2	2	2	2	330
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,75	5,25	7	8	8,5	8,5	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITATS: FLAUTA TRAVERSERA, OBOÈ, CLARINET I FAGOT							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Repertori amb pianista acompanyant	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	0,5	75
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Orquestra/Banda	1,5	1,5	2	2	2	2	330
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,75	5,25	7	8	8,5	8,5	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITATS: TROMPETA, TROMPA, TROMBÓ I TUBA							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Repertori amb pianista acompanyant	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	0,5	75
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Orquestra/Banda	1,5	1,5	2	2	2	2	330
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,75	5,25	7	8	8,5	8,5	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ESPECIALITATS: VIOLÍ, VIOLA, VIOLONCEL I CONTRABAIX							
ASSIGNATURES	HORES LECTIVES SETMANALS						TOTAL GRAU
	1r	2n	3r	4t	5è	6è	
COMUNES							
Instrument	1	1	1	1	1,5	1,5	210
Repertori amb pianista acompanyant	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	0,5	75
Llenguatge Musical	2	2					120
Harmonia			2	2			120
Història de la música				1	1	1	90
PRÒPIES de l'ESPECIALITAT							
Música de Cambra			1	1	1	1	120
Orquestra	1,5	1,5	2	2	2	2	330
Piano Complementari		0,5	0,5	0,5			45
ITINERARI 1							
Anàlisi Musical					1,5	1,5	90
Optativa					1	1	60
ITINERARI 2							
Fonaments de Composició					2,5	2,5	150
TOTAL SETMANAL	4,75	5,25	7	8	8,5	8,5	

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ANNEX II

Relació numèrica màxima professor/alumnat

La relació màxima professor/alumnat en les diferents assignatures que configuren els ensenyaments professionals de música en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears és la següent:

A. Assignatures comunes a totes les especialitats:

- Instrument o cant: classe individual.
- Llenguatge musical: classe de grup màxim de 15 alumnes.
- Harmonia: classe de grup màxim de 10 alumnes.
- Història de la Música: classe de grup màxim de 15 alumnes.

B. Assignatures pròpies de l'especialitat:

- Música de cambra: classe de grup segons repertori.
- Orquestra: classe de grup segons repertori.
- Banda: classe de grup segons repertori.
- Conjunt: classe de grup segons repertori.
- Cor: classe de grup màxim de 30 alumnes.
- Idiomes aplicats al cant: classe de grup màxim de 10 alumnes.
- Acompanyament: màxim 4 alumnes.
- Baix continu: màxim 4 alumnes.
- Piano complementari: classe individual.
- Repertori: classe individual.
- Repertori amb pianista acompanyant: classe individual.

C. Assignatures d'itinerari:

- Anàlisi musical: classe de grup màxim de 10 alumnes.
- Fonaments de Composició: classe de grup màxim de 6 alumnes i classe individual.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ANNEX III Currículum

Objectius, continguts i criteris d'avaluació de les diferents assignatures

ACOMPANYAMENT

Introducció

Aquesta assignatura està formada per diferents àrees de coneixement que s'interrelacionen globalment al voltant del piano com a instrument d'acompanyament. Per aquesta raó, és important que tots els continguts estiguin íntimament relacionats a través d'un enfocament pedagògic comú.

L'objectiu principal consisteix en un procés pràctic de consolidació del pensament harmònic i de la capacitat de realització de l'acompanyament pianístic en temps real. A més a més, la pràctica instrumental acompanyant incideix directament en la capacitat de seguir la part que s'acompanya, respirar amb ella, i establir uns hàbits de reacció i de complicitat musicals.

Per tant, es tracta d'una assignatura amb un sentit eminentment pràctic que requereix d'una certa destresa en la tècnica de l'execució pianística, la plena comprensió dels coneixements adquirits en l'assignatura d'Harmonia i la capacitat creativa per a desenvolupar-los i aplicar-los en situacions diverses. Inclou els següents blocs de continguts:

Anàlisi

Mitjançant l'anàlisi ràpid de la partitura es pretén captar els elements melòdics, formals, harmònics, dinàmics i estilístics característics de la mateixa com informació prèvia abans de realitzar una lectura a vista, acompanyar, harmonitzar, etc.

Lectura a vista comprensiva, com a procediment imprescindible per a la realització instantània d'una partitura. Fomenta la velocitat lectora musical, i al mateix temps, la comprensió dels elements essencials de la forma, l'època i l'estil de l'obra per tal d'incorporar-los a la interpretació.

Transposició

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B
/

Entendre la transposició com un mecanisme que permet al pianista adequar la tonalitat a la tessitura de la veu i facilita la lectura de partitures d'orquestra, a més del seu valor formatiu intrínsec.

La Reducció de partitures corals, d'orquestra i altres agrupacions instrumentals al piano contribueix a conjugar anàlisi, lectura a vista i transport a la vegada. Així, constitueix un tipus de pràctica molt completa.

Realització del Baix Xifrat com a pràctica d'acompanyament a una melodia, relacionant els coneixements harmònics amb la pràctica al teclat. En la pràctica del baix xifrat es coneixerà i exercitarà la realització del baix continu característic del període barroc com un valor formatiu imprescindible per a qualsevol pianista. Aquesta pràctica possibilita una sòlida interiorització del pensament harmònic. S'intenta passar de veure els acords sense sentir-los a sentir-los sense veure'ls és un aspecte que contribueix eficaçment a un millor coneixement dels acords i la seva sonoritat i a exercitar l'audició harmònica mental.

El xifrat funcional i Xifrat Americà aporten una visió més àmplia dels acords. La realització harmònica amb aquests tipus de xifrats desenvolupa la creativitat i és un estímul per a la improvisació i la musicalitat.

Improvisació

La improvisació és el desenvolupament integral de la creativitat i és una tècnica que s'adquireix a través de la pràctica. Permet expressar les pròpies idees creant una mútua interrelació entre les activitats d'interpretar, escoltar i analitzar harmònicament. El treball es planteja a nivell rítmic, harmònic i melòdic per arribar a improvisar petites peces d'estructures diverses.

Quan s'improvisa s'absorbeixen materials auditius però sobretot s'adquireixen experiències, coneixements i destreses que es posen en contacte amb les estructures sonores i musicals.

Melodia acompanyada

Realitzar l'acompanyament pianístic a una melodia donada implica utilitzar l'anàlisi, realitzar l'harmonització mental i improvisar sobre el teclat la realització de l'acompanyament. Per tant, és una molt bona pràctica que posa en joc diferents continguts dels ja treballats anteriorment.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Objectius

L'Acompanyament tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer la disposició formal d'obres, analitzant les seves seccions, punts de tensió, etc., per a determinar els aspectes essencials, l'estructura harmònica i el fraseig segons es toca a primera vista o després d'una lectura ràpida sense instrument.
- b) Interpretar correctament fragments o obres de repertori propi o d'aquell en el que el piano sigui acompanyant, a partir d'una comprensió de les relacions harmòniques, tonals i estructurals del discurs musical, i de l'acompanyament en particular.
- c) Demostrar els reflexos necessaris per a resoldre, en el moment, les possibles eventualitats que puguin sorgir en la interpretació.
- d) Saber transportar en el piano amb agilitat.
- e) Introduir-se en la reducció al piano de partitures de cor, d'orquestra i d'altres agrupacions instrumentals.
- f) Conèixer els diversos tipus de baix xifrat, segons èpoques i estils diferents, i desenvolupar les destreses de realització al piano dels més habituals.
- g) Improvisar unitats formals a partir d'un esquema harmònic donat.
- h) Valorar la improvisació com una pràctica que desenvolupa la creativitat i la imaginació musical.
- i) Adquirir els reflexos necessaris per a realitzar al piano eficaçment i de forma fluïda fórmules d'acompanyament variades.
- j) Realitzar l'acompanyament a una melodia a partir o no d'un baix xifrat.

Continguts

Anàlisi

Anàlisi harmònica, rítmica, melòdica i formal d'una partitura abans de la seva lectura, transposició, reducció, acompanyament, etc.

Anàlisi de diferents indicacions d'articulació i fraseig segons els diferents compositors, èpoques i estils.

Lectura a vista

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

La lectura a vista i la seva aplicació pràctica.

Memorització de l'estructura harmònica prèvia a la lectura de fragments curts.

Lectura harmònica de partitures de l'àmbit tonal. Interpretació dels elements substancials derivats de l'anàlisi. Lectura de partitures de diferents estils i èpoques que inclogui obres en les que el piano sigui acompanyant.

Transposició

Transport harmònic i la seva aplicació a instruments polifònics. Lectura i transport harmònic de partitures a qualsevol tonalitat.

Tècnica i mecànica tradicional del transport: claus, armadures, diferències i la seva utilitat pràctica.

Transport de progressions harmòniques a tots els graus de l'escala amb diferents acords en tonalitats majors i menors.

Reducció de partitures

Desenvolupament de tècniques de lectura en les reduccions de cor, orquestra i d'altres agrupacions.

Baix xifrat

Realització en el teclat del xifrat harmònic tradicional. Utilització i significat dels xifrats corresponents a tríades, sèptimes de dominant i sèptimes diatòniques de l'harmonia tonal.

Pràctica de cadències i progressions d'acords recurrent totes les tonalitats possibles.

Realització de baixos xifrats barrocs.

Introducció al xifrat funcional i xifrat americà.

Improvisació

Exercicis amb una harmonia única i amb variants rítmiques de progressiva dificultat. Estructures harmòniques bàsiques formant períodes i frases de quatre, vuit i setze compassos. Estructures rítmiques bàsiques: descripció de l'estructura rítmica i realització d'estructures rítmiques d'acompanyament.

Procés pregunta-resposta d'acord amb les estructures harmòniques.

Improvisació a partir de senzills esquemes formals i estructures harmòniques.

Melodia Acompanyada

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aplicació a l'acompanyament de melodies de diverses fórmules rítmiques d'acompanyament que utilitzen harmonia compacta o dissolta.

Pràctica de l'harmonització de melodies en una tonalitat i amb variants rítmiques de dificultat progressiva, usant totes les tonalitats en diversos compassos i plantejaments rítmic-melòdics, amb modulacions a tons veïns i dominants secundàries.

Criteris d'avaluació

1. Arribar a través de l'anàlisi a l'estructura harmònica interna d'un fragment d'una partitura.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat de l'alumnat per a utilitzar l'anàlisi com a mitjà per a trobar l'estructura harmònica subjacent en un fragment de música i determinar els diferents tractaments a què ha estat sotmesa pel compositor o per la compositora per a la realització de l'obra.

2. Lectura a vista d'una partitura en què l'instrument tenguí una funció d'acompanyant.

Es tracta de valorar el grau de desenvolupament dels reflexos i altres qualitats que posin en evidència la comprensió del discurs musical segons les diferents èpoques i estils.

3. Reducció al piano d'una partitura de cor, orquestra o altres agrupacions.

Aquest criteri tracta de valorar la interiorització que té l'alumnat dels mecanismes per reduir amb fluïdesa una partitura al piano.

4. Realització pràctica d'una progressió d'acords amb conclusió semicadencial o de cadència autèntica, en les seves diferents variants, de quatre compassos de longitud màxima i la seva transposició a diferents tonalitats.

Es tracta d'avaluar la capacitat de l'alumne per a realitzar de forma instrumental esquemes harmònics cadencials breus utilitzant acords en estat fonamental i partint, com a model de treball, de l'anàlisi de fragments de partitures per a teclat.

5. Transposició a diferents intervals d'un fragment de vuit compassos en el qual s'incloguin els continguts treballats.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aquest criteri pretén valorar el grau d'adquisició per part de l'alumnat del domini per igual de totes les tonalitats, no solament per mitjà de la complexitat resultant d'un transport nota a nota, amb la conseqüent lectura en diferents claus i armadures, sinó també per la transposició a diferents intervals de diferents estructures harmòniques idèntiques.

6. Improvisació a partir d'un esquema formal, harmònic i rítmic d'una petita peça de màxim 16 compassos.

Amb aquest criteri s'avalua la solvència en la creació i improvisació, de forma melòdica, harmònica, rítmica i formal, a partir dels coneixements musicals generals i tècnics del seu instrument.

7. Realització al piano de diferents baixos xifrats de complexitat harmònica creixent.

Mitjançant aquest criteri es podrà valorar la capacitat de l'alumne per a donar forma instrumental a través de la descodificació del xifrat harmònic i la seva progressiva assimilació de les possibilitats expressives dels diferents acords empleats.

8. Realització d'un baix continu barroc d'acompanyament.

Amb aquest criteri s'avalua la destresa de realització d'un baix xifrat mentre s'acompanya simultàniament una melodia en l'estil barroc.

9. Acompanyament d'una melodia donada amb un ritme bàsic d'acompanyament.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació es pretén valorar el grau de desenvolupament en l'alumnat de la capacitat d'harmonitzar una melodia proposada després d'una anàlisi exhaustiva de la melodia i com desplegar els acords escollits amb fluïdesa.

ANÀLISI

Introducció

L'Anàlisi Musical permet entendre la música en tota la seva dimensió: complexitat harmònica, polifònica i d'elaboració temàtica i varietat estilística i estètica. Així, es pot aprofundir en el coneixement dels principals elements del llenguatge

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

musical i la seva relació amb les diferents tècniques compositives. El seu propòsit és comprendre per què una obra musical va ser composta d'una determinada manera i no d'una altra, què estava pensant el compositor per dur-la a terme i quina forma concreta li va donar, tenint en compte les característiques estilístiques i històriques del moment en què va ser creada.

Per tant, l'objectiu d'aquesta assignatura és ajudar a una comprensió integral de la música, que possibiliti una interpretació més adequada i més significativa de les obres del repertori. L'assignatura d'Anàlisi Musical ajuda a conèixer els principals elements i procediments compositius al llarg de la història de la música i proporciona una sèrie d'eines metodològiques que permeten afrontar l'anàlisi des de tots aquells punts de vista que puguin ser rellevants.

D'aquesta forma, l'anàlisi afavoreix el desenvolupament de destreses i capacitats essencials per a la comprensió i el gaudi de la música: millora l'oïda interna, l'atenció, la concentració, la memòria musical, la curiositat i la capacitat de relacionar el sensitiu i intuïtiu amb el racional i emocional.

Mitjançant anàlisi formal es pretén aprofundir en les diferents estructures de les que han fet ús els compositors al llarg de la història i que en molts casos han generat les denominades formes-tipus o formes històriques. Un dels aspectes analítics més importants és, precisament, la comprensió dels elements que constitueixen la forma musical, la seva evolució i com s'ha buscat al llarg de la història que l'estructura de les obres afavoreixi la comunicació.

Tota obra d'art musical està composta a partir d'una sèrie d'elements morfològics (procés de formació de les unitats mínimes) i procediments sintàctics (com es combinen les diferents unitats per donar lloc a frases i estructures majors) amb un significat musical (semàntica musical). Aquesta similitud amb el llenguatge permet que a la música puguin aplicar-se-li aquells criteris de la lingüística que, lluny de representar una mera i mecànica analogia interdisciplinària, suposen una via fecunda cap al coneixement.

L'anàlisi adquireix carta de naturalesa en els dos últims cursos dels ensenyaments professionals de música, encara que, per la seva pròpia essència, es tracta d'un ensenyament que ha d'estar present, de forma ininterrompuda, des de l'inici dels estudis musicals.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Naturalment, en un nivell bàsic o elemental, el grau de complexitat de l'anàlisi que el professorat de Llenguatge Musical o d'Instrument porti a terme haurà de guardar la proporció necessària amb els coneixements que posseeixi l'alumnat, centrant l'atenció en el reconeixement d'aquells elements temàtics, fraseològics, etc., la comprensió dels quals sigui indispensable per a interpretar correctament les obres, tot i evitant tecnicismes que puguin resultar incomprensibles.

Els continguts de l'ensenyament d'Anàlisi inclouen tots aquells conceptes referits als elements integrants del llenguatge musical del sistema tonal: la melodia, el ritme, l'harmonia, la forma, la textura, el contrapunt, l'articulació i la instrumentació, així com la interrelació de tots ells.

Objectius

L'Anàlisi Musical tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer els principals elements i procediments compositius de la música tonal dels diferents autors de les èpoques Barroca, Clàssica i Romàntica.
- b) Analitzar obres dels estils Barroc, Classicisme i Romanticisme des de diferents punts de vista que permetin avançar en la seva comprensió per mitjà dels seus elements constitutius, melodia, ritme, harmonia, textura i timbre; i com interactuen entre ells.
- c) Comprendre la interrelació dels procediments compositius de la música tonal amb les estructures formals que d'ells es deriven.
- d) Escoltar internament les obres analitzades i aprofundir en l'anàlisi per mitjà de l'audició.
- e) Conèixer les principals formes musicals del Barroc, Classicisme i Romanticisme, en especial, la fuga i la sonata.
- f) Desenvolupar la capacitat de síntesi i l'extracció de conclusions sobre una partitura analitzada.
- g) Conscienciar l'alumnat de la importància de l'anàlisi musical i de la seva aplicació en totes les facetes del músic.

Continguts

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Els continguts curriculars de l'assignatura d'Anàlisi Musical es divideixen en els següents blocs:

Harmonia i Contrapunt

Elements de l'harmonia Tonal: Tonalitat, modalitat, cercle de quintes, graus tonals, tipus d'acords, funcions tonals, progressions harmòniques, cadències, dominants secundàries, notes estranyes, el pedal, marxes progressives, etc.

Ampliació de la tonalitat: mixtura modal (mode major mixt), el VI grau rebaixat i els acords que l'utilitzen, la sexta napolitana, els acords de 6ª augmentada, altres acords alterats, etc.

La modulació diatònica, cromàtica i enharmònica: diferents tipus. Comprensió del procés modulant en els seus diferents aspectes: Històric, tècnic i funcional.

Artificis polifònics i contrapuntístics: Imitació, cànon, inversió, stretto, disminució i augmentació, compressió i expansió, retrogradació, etc.

El contrapunt invertible.

Elements Formals

Elements morfològics i sintàctics: el període i la frase musical, les seves extensions i divisions, inicis i finals, tipologia; Elements d'asimetria: elisions, doble funció per el·lipsi, ampliacions, dilatació rítmica, contracció rítmica, ecos, apèndixs, etc.

La connexió de frases (unió, soldadura i juxtaposició) i la creació de seccions i moviments.

La melodia: funcions, característiques i estructura: Contorn melòdic. Corba melòdica. Clímax i anticlímax.

Elements semàntics: Cèl·lula o incís, motiu, disseny i tema

Procediments i recursos compositius

Ritme, melodia, harmonia i timbre

Ritme harmònic.

Textura musical (diferents tipus). Introducció i Coda.

Repetició, Variació, Derivació, Coherència, Diversitat, Contrast, Moviment, Equilibri i Desenvolupament.

Estabilitat o inestabilitat, mecanismes i utilització en el desplegament formal.

Transformació temàtica, densitat, processos de tensió i relaxació, proporcions, articulació, direcció.

Estructures Formals

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Petites formes: forma primària i diferents formes binàries i ternàries.

Formes Barroques:

- a) La Fuga
- b) Altres: La Suite, la Sonata barroca, el Concert barroc, etc.

Formes Clàssiques:

- a) La Sonata Clàssica (formes principals dels quatre moviments)
- b) Tema amb variacions
- c) Aplicació de la forma sonata al quartet de corda, la simfonia, el concert clàssic, etc.

Formes del Romanticisme:

- a) Microformes pianístiques (impromptu, ballada, nocturn, etc.)
- b) El Lied
- c) L'evolució de les formes clàssiques
- d) El Poema Simfònic.

Formes vocals:

El motet. El coral. La missa. La cantata, la passió i l'oratori. L'òpera

Audició

Pràctica auditiva dels elements i procediments apresos que condueixi a la seva interiorització (progressions d'acords, cadències, frases i períodes, identificació auditiva de l'estructura de fragments musicals, de forma, etc.)

Criteris d'avaluació

1. Identificar, mitjançant l'anàlisi d'obres, els elements morfològics, sintàctics i semàntics de les diferents èpoques del llenguatge musical occidental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat en el reconeixement dels diferents elements estudiats i la comprensió des del punt de vista de l'estil, considerat sincrònicament i diacrònicament.

2. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres del Barroc, Classicisme i Romanticisme, els elements i procediments que configuren la forma a petita escala.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per a reconèixer els procediments sintàctics de transformació temàtica, etc., així com la seva

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

capacitat per a valorar el paper funcional d'aquests procediments i comprendre'ls des del punt de vista de l'estil considerat sincrònicament i diacrònic.

3. Identificar, mitjançant l'anàlisi d'obres del Barroc, Classicisme i Romanticisme, els elements, procediments i nivells estructurals que configuren la forma a gran escala.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a reconèixer els criteris seguits per l'autor o per l'autora en l'elaboració de la forma global de l'obra (criteris de proporció, coherència, contrast, etc.), comprendre la interrelació d'aquests criteris amb els elements que configuren la forma a petita escala i determinar els nivells estructurals, establint el paper que els diferents elements i procediments juguen dintre dels mateixos.

4. Identificar auditivament els elements i procediments que configuren la forma a petita escala.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el progrés de la capacitat auditiva de l'alumnat, a través de la identificació dels diversos elements i procediments estudiats partint de fragments essencialment homofònics, així com d'uns altres amb major presència dels elements contrapuntístics.

5. Identificar auditivament els elements i procediments que configuren la forma a gran escala.

Amb aquest criteri es pretén valorar el progrés de la capacitat auditiva de l'alumnat en la identificació dels criteris seguits per l'autor en l'elaboració de la forma global d'una obra (criteris de proporció, coherència, contrast, etc.), així com comprendre la seva interrelació amb els elements que configuren la forma a petita escala.

BAIX CONTINU

Introducció

L'estudi del baix continu constitueix un pilar fonamental en la formació d'aquelles especialitats instrumentals vinculades amb la música antiga, i més concretament en els instruments polifònics (tecla i corda polsada). A més a més, en l'actualitat, el continu forma part de la pràctica musical de grups de cambra i orquestres

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

barroques dedicades a la interpretació de la música d'oratoris, cantates, passions, etc.

Entre les característiques més importants que defineixen el barroc musical, sens dubte, és l'adopció d'una concepció més vertical de la música, respecte del Renaixement. La polifonia i el contrapunt donen lloc a la melodia acompanyada, la base pràctica del baix continu.

L'origen del baix continu, doncs, es troba al segle XVII i neix com a contraposició a l'acompanyament del segle XVI. Des d'aleshores el continu jugarà un paper determinant en el desenvolupament de la música occidental.

A partir d'una notació esquemàtica, que consisteix en unes xifres i alteracions col·locades en la part inferior de la composició musical per indicar l'harmonia, el continuista, a la manera de l'època, improvisa una realització que compleixi la funció essencial d'acompanyament. Aquesta funció ha de ser la d'assegurar i reforçar la pulsació rítmica i el coixí harmònic, a vegades també contrapuntístic, de la textura sonora que conformen la resta d'instruments.

L'assignatura de baix continu també serveix per reforçar i consolidar els coneixements de l'harmonia, acompanyament i improvisació. És per aquesta raó que l'assignatura s'inicia a partir de quart curs, un any després d'haver iniciat l'estudi de l'harmonia.

Per altra banda, els coneixements de baix continu revertiran també de manera positiva en l'assignatura de música de cambra a l'hora d'abordar el repertori del període en qüestió.

Objectius

El Baix Continu tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Prendre consciència de la importància del baix continu com a mitjà d'improvisació en els instruments de tecla.
- b) Utilitzar, comprendre i realitzar correctament el xifrat a partir de la pràctica harmònica des de l'instrument.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- c) Conèixer els elements i procediments compositius de l'època en la que s'utilitza
- d) el continu.
- e) Harmonitzar baixos sense xifrar sobre el teclat amb una correcta conducció de les veus.
- f) Desenvolupar la capacitat de realitzar el baix continu a primera vista.
- g) Contribuir a millorar la capacitat i els coneixements de la improvisació i l'acompanyament, potenciant l'escolta crítica i en temps real de manera que permetin a l'alumne la interacció amb la resta de músics de la formació.

Continguts

Acords

Els Acords fonamentals i les fórmules típiques d'enllaç en el teclat. Taules d'enllaços d'acords. Els sistemes de xifrat. Utilització i significat dels xifrats corresponents a tríades, sèptimes de dominant i sèptimes diatòniques de l'harmonia tonal.

Realització del Baix continu

Realització en el teclat del xifrat harmònic tradicional. Pràctica de cadències i progressions d'acords.

Realització de baixos xifrats barrocs. Pràctica de lectura a vista de baixos xifrats barrocs.

La utilització dels acords arpegiats i altres fórmules ornamentals en la realització.

Fórmules melòdiques d'ornamentació en la realització del baix continu.

Repertori

Les formes musicals dels diferents gèneres en relació amb el baix continu i el repertori dels segles XVII i XVIII. L'acompanyament en recitatius. Coneixement dels instrument afins. Coneixement dels tractats antics de baix continu.

Criteris d'avaluació

1. Realització de baixos xifrats amb una correcta conducció de les veus i respectant les característiques pròpies de l'estil.

Mitjançant aquest criteri es podrà valorar la capacitat de l'alumne per a donar forma instrumental a través de la descodificació del xifrat harmònic i la seva

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

progressiva assimilació de les possibilitats expressives dels diferents acords empleats dintre de l'estil barroc.

2. Desenvolupar esquemes harmònics fixos i baixos obstinats.

Es tracta d'avaluar la capacitat de l'alumne per a realitzar de forma instrumental esquemes harmònics i dissenys obstinats breus partint, com a model de treball, de l'anàlisi de fragments de partitures per a teclat.

3. Identificar els principals elements morfològics i sintàctics de l'harmonia tonal.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat en el reconeixement dels diferents elements estudiats (acords, les seves inversions i el seu paper funcional) i la seva comprensió des del punt de vista de l'estil.

4. Demostrar tenir la capacitat per a abordar l'estudi del baix continu de manera individual.

Amb aquest criteri s'avalua la independència de l'alumne front l'estudi individual.

5. Lectura a vista de fragments de baix continu demostrant en capacitat progressiva en la improvisació amb l'instrument.

Es tracta de valorar el grau de desenvolupament dels reflexos i altres qualitats que posin en evidència la comprensió del discurs musical segons l'estil.

6. Interactuar i col·laborar amb els companys de l'agrupació musical.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat i disposició de l'alumnat d'integrar-se dins un grup musical a l'hora d'interpretar música conjuntament.

CONJUNT

Introducció

El conjunt instrumental constitueix un espai de formació de primer ordre per a experimentar i aplicar a més de les habilitats adquirides en la classe d'instrument de l'especialitat, els coneixements adquirits en totes les assignatures. Des d'aquest punt de vista, el conjunt també podrà permetre recórrer al repertori per a diferents formacions, de diferents èpoques o estils, amb la qual cosa es demostra una vegada més que els objectius de les unes i les altres assignatures han de coordinar-se des d'una perspectiva comuna.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

El procés d'ensenyament i aprenentatge de les diverses especialitats instrumentals té un forçós caràcter individual, per això, el currículum que ara es presenta acull, com una nova assignatura d'un col·lectiu d'estudiants, l'assignatura de conjunt, que tindrà per finalitat, en essència, l'activitat de grup, com en el cas de l'orquestra, de la banda o del cor, totes elles dirigides al procés d'obtenció de nous coneixements i a la seva aplicació en la pràctica social i representativa del centre en el qual es realitzen els estudis. En el present desenvolupament normatiu s'ha considerat convenient reforçar les activitats de grup i incrementar la seva presència en els centres. La paulatina incorporació de noves especialitats instrumentals, les literatures de les quals presenten amplis repertoris de conjunts específics indiquen la idoneïtat d'incloure, com una assignatura més, en el marc dels ensenyaments professionals de música, la de conjunt. Per altra banda, raons d'índole organitzativa dels centres indiquen així mateix la conveniència d'ampliar aquesta nova assignatura de grup per aconseguir la participació de tots els estudiants de qualsevol especialitat instrumental cursada.

L'educació musical no pot ni ha de perseguir com a única finalitat la formació de solistes. El caràcter propedèutic dels ensenyaments professionals de música comporta la incorporació de l'alumnat a les diferents agrupacions que es configuren en els seus centres a fi de propiciar un marc ampli d'experiències que permeti a l'alumnat dirigir-se cap a la formació musical que més s'adapti a les seves qualitats, coneixements i interessos. La pràctica indistinta de grup, ja sigui en l'orquestra, la banda, el cor o, si escau, el conjunt que correspongui, té per finalitat facilitar la participació, a través de diferents formacions, de tot l'alumnat en procurar-se una organització més flexible de l'ensenyament. D'una banda, aquesta participació en agrupacions permetrà que determinats instruments amb dificultats d'integració tinguin el marc adequat per a la pràctica instrumental col·lectiva, i per una altra, suposa i garanteix la presència activa de l'alumnat en una de les activitats, que juntament amb el cor, l'orquestra o la banda, impliquen major projecció del centre en la societat.

Les tradicionals associacions d'instruments donaran pas a un repertori que acull un complex entramat d'interrelacions instrumentals sense perdre la unitat de criteri i la igualtat de l'execució que han de ser les principals finalitats a aconseguir. L'alumnat, com en altres agrupacions, haurà d'incrementar l'actitud d'escolta de tot allò que envolta la pròpia execució unipersonal per aconseguir

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

aspectes inherents a tota bona interpretació en l'agrupació: afinació, empastament, homogeneïtat en el fraseig, igualtat en els atacs, claredat en les textures, etc., adquirint progressivament una sèrie d'habilitats i hàbits acords amb el seu paper en el grup que estarà condicionat al repertori del seu instrument.

En el cas d'instruments amb una literatura escassa o amb dificultats d'inserció en el marc de l'orquestra o la banda, el conjunt suposa la possibilitat d'endinsar-se en les obres més rellevants que li són pròpies a l'instrument amb el que això implica d'enriquiment en la formació musical de l'alumnat. Per altra banda, la convivència amb instruments de naturalesa i tècniques properes, així com la possibilitat de participació en altres agrupacions amb instruments de naturalesa diversa, proporcionarà a l'alumnat una visió més àmplia del fet musical i enriqueirà el seu coneixement dels timbres i de les diverses peculiaritats organològiques. En suma, l'alumnat se sentiran participants d'una interpretació col·lectiva donant pas a un enriquiment personal i musical de l'instrumentista que difícilment pot ser abordat des de l'experiència individual amb l'instrument.

En síntesi, igual que succeeix en l'orquestra, la banda o el cor, el conjunt propiciarà la responsabilitat compartida. D'una banda, les relacions humanes entre els alumnes i les alumnes, acostumats a la pràctica instrumental individual comportaran, com a membres d'un cos col·lectiu, tot un exercici d'adaptació al grup i d'acceptació d'altres instrumentistes. Per una altra, la pràctica en grup motivarà l'actitud d'escolta, propiciarà la memòria de passatges instrumentals, fomentarà l'estudi individual que ha de revertir en el grup i incentivarà una actitud de disciplina difícilment abordable en activitats individuals.

Objectius

L'assignatura de Conjunt dels ensenyaments professionals de música tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- b) Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
- c) Respectar les normes que exigeix tota actuació en grup i valorar la interpretació en conjunt com un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- d) Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts al mateix temps que s'executa la pròpia demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- e) Utilitzar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajustament de so es realitzi en funció dels altres instruments del conjunt i de les necessitats interpretatives de l'obra.
- f) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
- g) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista.
- h) Aplicar amb autonomia progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- i) Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permetin la interpretació coordinada.
- j) Interpretar obres de dificultat adequada al nivell, representatives del repertori del conjunt instrumental.

Continguts

La unitat sonora

Respiració, atac, vibrato, afinació, articulació, ritme, fraseig, etc. Agògica i dinàmica. Estudi i pràctica dels gestos anacrúsics necessaris per a tocar sense director o directora. Equilibri sonor i de plànols. Control permanent de l'afinació. Desenvolupament de la igualtat d'atacs.

Anàlisi

Anàlisi i interpretació d'obres del repertori. Audicions comparades de diferents interpretacions de conjunts, per analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.

Pràctica de conjunt de l'agrupació corresponent

Treball gradual del repertori bàsic més significatiu de l'agrupació corresponent. Valoració del silenci com a marc de la interpretació.

Criteris d'avaluació

1. Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'unificació de criteri interpretatiu entre tots els components del grup i l'equilibri sonor entre les parts.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

2. Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seva pròpia part, si escau.

Mitjançant aquest criteri es pretén verificar que l'alumnat té un coneixement global de la partitura i sap utilitzar els gestos necessaris de la concertació. Així mateix, es pot valorar el seu criteri sobre unificació del so, timbre, vibrato, afinació, fraseig, etc

3. Llegir a primera vista una obra de petita dificultat en l'agrupació que correspongui.

Aquest criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per desenvolupar-se amb autonomia en la lectura d'un text, així com el seu grau de fluïdesa en la lectura i comprensió de l'obra.

4. Estudiar les obres corresponents al repertori programat.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el sentit de responsabilitat com a membre d'un grup, la valoració que té el seu paper dintre del mateix i el respecte per la interpretació musical.

5. Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt.

Aquest criteri pretén comprovar la unificació del fraseig, la precisió rítmica, l'equilibri sonor, la preparació de canvis dinàmics i d'accentuació, així com l'adequació interpretativa al caràcter i l'estil de la música interpretada.

COR

Introducció

El Cor, per les seves característiques intrínseques, és un espai de formació de primer ordre per aprendre no només la tècnica vocal, sinó també per reforçar els coneixements adquirits en altres assignatures. Des d'aquest punt de vista, el Cor també permetrà contribuir a fer un recorregut per les diferents èpoques i estils, amb el que es demostra una vegada més que els objectius de les unes i les altres assignatures han de coordinar-se des d'una perspectiva comuna.

La pròpia pràctica interpretativa, tal com aquesta es va decantar definitivament a partir de les innovacions portades a terme en el període romàntic, ha operat una

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

distinció fonamental entre els instruments, segons que aquests poguessin o no inserir-se en l'estructura i les necessitats habituals d'una orquestra simfònica. Per regla general, pot afirmar-se que els instruments homofònics formen part d'aquesta, mentre que són els polifònics, precisament per la seva pròpia condició, els que romanen al marge de la mateixa, igual que, per motius ben diferents, els anomenats instruments "històrics", en desús ja abans del naixement de l'orquestra tal com avui la concebem.

Si el currículum d'ensenyaments professionals de música acull l'assignatura "Orquestra" o, si escau, "Banda" o "Conjunt", per al primer tipus d'instruments citats, resulta obligada, així mateix, la inclusió d'una matèria que operi d'igual manera en la formació dels alumnes. En aquest sentit, s'imposa també una matèria que incorpori, d'una banda, un matís de col·lectivitat i, per un altre, una relativització del paper que juga l'intèrpret en la consecució dels resultats finals.

Donada l'autosuficiència dels instruments polifònics, la pràctica coral proporcionarà als instrumentistes una perspectiva nova. Així, l'hàbit d'interpretar diverses veus a un temps pot redundar en una pèrdua de la capacitat per cantar, per dir amb la màxima concentració musical una única veu. «Per a tocar bé es necessita cantar bé», diu un antic proverbi italià. L'instrumentista, d'alguna forma, s'aparta de la polifonia i retorna a l'origen, a la monodia i a la primera lletra expressiva possible: la veu humana. Aquesta la utilitzarà amb major naturalitat i flexibilitat que el seu propi instrument i afrontarà la interpretació d'una melodia (o una veu del teixit polifònic) amb una musicalitat i una intuïció *cantable sovint entorpidides per la complexa tècnica del seu instrument. Així doncs, cantar es convertirà en un model i en una via alternativa d'aproximació a la música, deslligada del lent i complex aprenentatge d'una tècnica. L'estudiant sentirà com les barreres que semblaven interposar-se entre el seu cos i el seu instrument desapareixen i com la música sorgeix amb espontaneïtat i de forma immediata. És el seu propi cos qui la produeix des del seu interior, que alhora actua com a executant i com a caixa de ressonància. És el cos qui es transforma en música, experiència que, sens dubte, enriqueix a l'alumnat i modificarà substancialment la perspectiva d'aproximació a l'instrument.

D'altra banda, i igual que succeeix amb les assignatures "Orquestra", "Banda" o "Conjunt", l'activitat coral servirà també per evitar l'aïllament de l'instrumentista dintre d'un repertori, unes dificultats i un «modus operandi» de caràcter

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

fortament individual. A canvi, l'alumnat se sentirà partícep d'una interpretació col·lectiva, en la qual l'afinació (gairebé sempre fixa en els instruments polifònics que no requereixen de la participació de l'intèrpret per a aconseguir-la), l'empastament, l'homogeneïtat en el fraseig, la claredat de les textures seran alguns dels objectius a assolir. L'actitud d'escolta i d'adequació de la seva veu a la dels seus companys de registre, d'una banda, i a la suma de tot el conjunt, per una altra, redundaran també en benefici de l'amplitud de mires i de l'enriquiment musical de l'instrumentista.

El cor fomentarà, així mateix, les relacions humanes entre l'alumnat, acostumat a una pràctica instrumental individual. Com en l'execució orquestral, el cor incentivarà tant una actitud de disciplina com la necessitat de seguir les indicacions del director o directora, de manera que el treball realitzat en els assajos pot donar els seus fruits en el concert o en la interpretació de la versió definitiva d'una obra. La sensació, com a integrants d'un cos col·lectiu, serà també molt diferent, ja que l'alumnat sentirà la responsabilitat compartida, en veure's recolzat i, d'alguna manera, protegit pels seus companys amb els quals, sens dubte, sorgiran relacions de companyonia i d'intercanvi.

La història ens mostra com les capelles musicals de catedrals o esglésies han constituït la millor escola per a formar tant a compositors com a instrumentistes o cantants. Alguns països del nostre entorn cultural han conservat aquesta tradició i molts dels seus músics més destacats van iniciar la seva formació d'aquesta manera. L'activitat coral permet un acostament a la gran tradició polifònica -particularment rica en el cas del nostre país- i, no menys important, al ric patrimoni folklòric. Aquest contrast entre repertori culte i popular, religiós i profà, accentua encara més, si és possible, la importància d'aquesta disciplina coral i la necessitat de la seva inclusió en el currículum dels ensenyaments professionals.

Objectius

El Cor en els ensenyaments professionals de música tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

a) Familiaritzar-se amb el llenguatge gestual propi de la direcció coral.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- b) Controlar de forma conscient el mecanisme respiratori i l'emissió vocal per a enriquir les possibilitats tímbriques i proporcionar a la veu capacitat de resistència.
- c) Utilitzar l'«oïda interna» com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
- d) Adonar-se de la importància d'escoltar al conjunt i d'integrar-se en el mateix per a contribuir a la unitat sonora.
- e) Conèixer a través de la pràctica coral tant la música de la nostra tradició occidental, com la d'altres cultures, fent així patent la seva importància en la formació integral de la persona, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- f) Reconèixer els processos harmònics i formals a través del repertori vocal.
- g) Llegir a primera vista amb un nivell que permeti el muntatge fluït de les obres.
- h) Participar en la planificació i realització en equip d'activitats corals, valorant les aportacions pròpies i alienes en funció dels objectius establerts, mostrant una actitud flexible i de col·laboració i assumint responsabilitats en el desenvolupament de les tasques.

Continguts

Tècnica vocal

Respiració, entonació, articulació i ressonància com a elements bàsics de l'emissió vocal. Vocalitzacions, entonació d'acord i cadències per a desenvolupar l'oïda harmònica i l'afinació. Desenvolupament de l'audició interna com a element de control de l'afinació, de la qualitat vocal i del color sonor del conjunt. Entonació d'interval·ls consonants i dissonants en diferents graus de complexitat per a afermar l'afinació.

Anàlisi

Anàlisi de repertori d'estil polifònic i contrapuntístic a quatre i més veus mixtes amb o sense acompanyament instrumental.

Anàlisi d'obres de repertori coral de diferents èpoques i estils així com d'altres gèneres i altres àmbits culturals.

Interpretació

Pràctica de la memòria com a element rector de la interpretació.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Interpretació de repertori d'estil polifònic i contrapuntístic a quatre i més veus mixtes amb o sense acompanyament instrumental i d'obres de repertori coral de diferents èpoques i estils així com d'altres gèneres i altres àmbits culturals.

Pràctica de la lectura a vista.

Adquisició progressiva de la seguretat personal en l'exercici del cant coral. Valoració del silenci com a marc de la interpretació. Interpretació dels textos que afavoreixin el desenvolupament de l'articulació, la velocitat i la precisió rítmica.

Criteris d'avaluació

1. Reproduir en quartet o en qualsevol agrupament qualsevol de les obres programades durant el curs.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la seguretat per interpretar la pròpia part, juntament amb la integració equilibrada en el conjunt, així com la capacitat d'articular i afinar amb correcció.

2. Reproduir qualsevol de les obres programades durant el curs en conjunt de tres o més membres per corda.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat per a adequar tots els elements de la interpretació a l'eficàcia del conjunt i l'actitud de col·laboració entre els diferents participants.

3. Repentitzar obres homofòniques de poca o mitjana dificultat i de clars contorns tonals.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de relacionar l'afinació amb el sentit tonal i la destresa de lectura a vista.

4. Repentitzar una obra polifònica de caràcter contrapuntístic de petita o mitjana dificultat.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat d'integració en la lògica del discurs musical a través dels jocs imitatius.

5. Preparar una obra en grup, sense la direcció del professorat.

Aquest criteri pretén valorar la capacitat per aplicar els coneixements dels diferents elements que intervenen en la interpretació de manera adequada amb l'estil triat.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

6. Entonar acords a quatre veus en estat fonamental a partir del diapasó, ampliant progressivament la dificultat variant el so de referència.

Amb aquest criteri es tracta d'avaluar la capacitat perquè cada membre del cor pensi, en un temps mínim, el so que li correspon i ho reproduïxi de forma afinada.

FONAMENTS DE COMPOSICIÓ

Introducció

Fonaments de Composició és una assignatura enfocada als alumnes que volen aprofundir els seus coneixements sobre l'harmonia, l'anàlisi i les tècniques de composició, i així, avançar cada vegada més en la comprensió de les obres musicals que possibiliti el seu estudi i la seva interpretació d'una forma molt més significativa. Així, l'assignatura es planteja, en primer lloc, com una continuació dels estudis d'harmonia realitzats en els cursos 3r i 4t. A més a més, s'introdueix un conjunt de coneixements al voltant de l'anàlisi i els procediments compositius de les èpoques barroca, clàssica i romàntica.

L'estudi de les bases tècniques de la composició inclou el domini de la realització de les idees musicals tant referent a la consideració vertical o harmònica, com referent a una consideració més lineal o melòdica. D'aquesta manera, s'introdueixen els conceptes relatius a les diferents tècniques contrapuntístiques clàssiques que s'han d'aprendre simultàniament amb els continguts de l'Harmonia, així com amb l'estudi dels elements i procediments dels estils barroc, clàssic i romàntic.

L'anàlisi musical constitueix una part bàsica de l'assignatura, ja que proporciona a l'alumnat una sèrie d'eines metodològiques que li permetran avançar en la comprensió de les obres musicals, en tota la seva dimensió: complexitat harmònica, polifònica i d'elaboració temàtica i varietat estilística i estètica. Així, es pot aprofundir en el coneixement dels principals elements del llenguatge musical i la seva relació amb les diferents tècniques compositives.

Mitjançant l'anàlisi formal s'introdueixen les diferents estructures de les que han fet ús els compositors al llarg de la història i que en molts casos han generat les denominades formes-tipus o formes històriques. Un dels aspectes analítics més

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

importants és, precisament, la comprensió dels elements que constitueixen la forma musical, entesa com a la síntesi de l'estructura i el seu contingut, tant des del punt de vista morfològic (procés de formació de les unitats mínimes) com del sintàctic (com es combinen les diferents unitats per donar lloc a frases i estructures majors) amb un significat musical (punt de vista semàntic).

Els continguts d'escriptura i realització harmònica inclouen l'estudi de tots els aspectes tècnics de l'harmonia tonal que no s'estudiaren en cursos anteriors, tenint en compte la pràctica contrapuntística per elaborar i superposar línies melòdiques equilibrades i interessants, perquè els exercicis estiguin més relacionats amb la realitat musical.

A més d'una pràctica escolàstica dels mateixos, l'estudi d'aquests elements i procediments se centrarà en una pràctica estilística amb la realització de petites peces o fragments, sent l'anàlisi prèvia una útil i necessària eina perquè es prengui coneixement teòric.

Objectius

L'assignatura Fonaments de composició tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer els principals elements i procediments compositius de la música tonal dels diferents autors de les èpoques Barroca, Clàssica i Romàntica que assegurin una sòlida base tècnica tant en l'escriptura com en el coneixement teòric.
- b) Comprendre el valor de les normes, regles i prohibicions referides a la composició musical dintre d'un marc estilístic concret i la seva contextualització.
- c) Utilitzar els principals elements i procediments compositius de les èpoques barroca, clàssica i romàntica en la realització de exercicis pràctics i petites obres o fragments.
- d) Escoltar internament els elements i procediments estudiats, tant en l'anàlisi d'obres com en la realització d'exercicis escrits i identificar a través de l'audició els procediments apresos.
- e) Escoltar internament les obres analitzades i aprofundir en l'anàlisi per mitjà de l'audició.
- f) Analitzar obres dels estils Barroc, Classicisme i Romanticisme des de diferents punts de vista que permetin avançar en la seva comprensió per mitjà dels seus

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

elements constitutius, melodia, ritme, harmonia, timbre, textura i forma; i com interactuen entre ells.

g) Conèixer la interrelació dels procediments compositius de les diferents èpoques amb les estructures formals que d'ells es deriven i les principals formes musicals del Barroc, Classicisme i Romanticisme, en especial, la fuga i la sonata.

h) Realitzar petites obres amb la finalitat d'estimular el desenvolupament de la creativitat.

Continguts

Harmonia i Contrapunt

Continuació de l'estudi dels elements de l'harmonia tonal: Tonalitat, modalitat, cercle de quintes, graus tonals, tipus d'acords, funcions tonals, progressions harmòniques, cadències, dominants secundàries, notes estranyes, el pedal, marxes progressives, etc.

Ampliació de la tonalitat: mixtura modal (mode major mixt), el VI grau rebaixat i els acords que l'utilitzen, la sexta napolitana, els acords de 6ª augmentada, altres acords alterats, etc. La tonalitat cromàtica.

La modulació diatònica, cromàtica i enharmònica: diferents tipus. Comprensió del procés modulant en els seus diferents aspectes: Històric, tècnic i funcional.

Pràctica del Coral "a capella" en l'estil de J. S. Bach.

El contrapunt en els diferents estils compositius: introducció al contrapunt en la polifonia del Renaixement i al contrapunt harmònic del Barroc.

Coneixement dels artificis polifònics i contrapuntístics: Imitació transformativa per moviment contrari (inversió), retrògrad, disminució i augmentació, compressió i expansió, etc. Introducció a l'estudi del cànon.

Introducció al contrapunt invertible i la invenció barroca, com a punt d'equilibri entre l'horitzontal i el vertical, les proporcions formals i les possibilitats de desenvolupament temàtic.

Elements Formals

Elements morfològics i sintàctics: el període i la frase musical, les seves extensions i divisions, inicis i finals, tipologia; Elements d'asimetria: elisions, doble funció per el·lipsi, amplifícacions, dilatació rítmica, contracció rítmica, ecos, apèndixs, etc.

La connexió de frases (unió, soldadura i juxtaposició) i la creació de seccions i moviments.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

La melodia: Funcions, característiques i estructura: Contorn melòdic. Corba melòdica. Clímax i anticlímax.

Elements semàntics: Cèl·lula o incís, motiu, disseny i tema.

Procediments i recursos compositius

Ritme, melodia, harmonia i timbre

Ritme harmònic. Textura musical (diferents tipus). Introducció i Coda.

Repetició, Variació, Derivació, Coherència, Diversitat, Contrast, Moviment, Equilibri i Desenvolupament.

Estabilitat o inestabilitat, mecanismes i utilització en el desplegament formal.

Transformació temàtica, densitat, processos de tensió i relaxació, proporcions, articulació, direcció.

Melodia Acompanyada.

Elements bàsics de la Instrumentació i Orquestració.

Realització de treballs i composició de petites obres instrumentals (o fragments) en els estils barroc, clàssic i romàntic.

Estructures Formals

Petites formes: forma primària i diferents formes binàries i ternàries.

Formes Barroques:

c) La Fuga

d) Altres: La Suite, la Sonata barroca, el Concert barroc, l'Ària da capo, les formes de variació barroca, etc.

Formes Clàssiques:

d) La Sonata Clàssica (formes principals dels quatre moviments)

e) Tema amb variacions

f) Aplicació de la forma sonata al quartet de corda, la simfonia, el concert clàssic, etc.

Formes del Romanticisme:

e) Microformes pianístiques (impromptu, ballada, nocturn, etc.)

f) El Lied

g) L'evolució de les formes clàssiques

h) El Poema Simfònic

Introducció a les formes vocals: El motet. El coral. La missa. La cantata, la passió i l'oratori. L'òpera

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Audició

Pràctica auditiva dels elements i procediments apresos que condueixi a la seva interiorització (progressions d'acords, cadències, frases i períodes, identificació auditiva de l'estructura de fragments musicals, de forma, etc.)

Criteris d'avaluació

1. Realitzar exercicis a partir de baixos xifrats, baixos sense xifrar i tiples donats.

Amb aquest criteri s'avalua el domini de l'alumnat referent a la mecànica dels nous elements estudiats, així com la capacitat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents procediments harmònics.

2. Compondre exercicis breus a partir d'un esquema harmònic donat o propi.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar la capacitat de l'alumnat per crear en la seva integritat petites peces musicals a partir d'esquemes harmònics i/o procediments proposats pel professorat, així com la seva habilitat per aconseguir resultats coherents fent ús de l'elaboració temàtica.

3. Realitzar l'acompanyament pianístic a una melodia donada vocal o instrumental.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per crear un acompanyament coherent, variat i adaptat al propi caràcter de la melodia dintre dels estils Barroc, Clàssic i Romàntic.

4. Harmonitzar corals "a capella" en l'estil de J. S. Bach.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat tant per realitzar una harmonització equilibrada com per a elaborar línies melòdiques interessants cuidant especialment el baix. Igualment, servirà per comprovar l'assimilació dels elements i procediments propis d'aquest gènere en l'estil de J. S. Bach.

5. Realitzar diferents exercicis sobre les tècniques contrapuntístiques estudiades.

Aquest procés pretén avaluar la comprensió per part de l'alumnat de les tècniques contrapuntístiques dels diferents estils.

6. Realitzar invencions dins de l'estil de J. S. Bach.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per crear formes lliures contrapuntístiques monotemàtiques de distribució harmònica equilibrada a petita i gran escala, així com per organitzar conforme a un pla tonal proporcionat les seves seccions, integrades per blocs temàtics i transicions estretament connectats, i obtenir de forma ordenada el màxim aprofitament de les possibilitats de desenvolupament que ofereix un únic motiu generador.

7. Realitzar treballs i compondre petites obres instrumentals (o fragments) en els estils barroc, clàssic i romàntic.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per utilitzar en un context estilístic determinat i, si escau, per mitjà d'una escriptura específicament instrumental, els elements i procediments apresos, així com per crear obres o fragments en els quals pugui apreciar-se el seu sentit de les proporcions formals i la seva comprensió del paper funcional que juguen els diferents elements i procediments utilitzats.

8. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics de les diferents èpoques del llenguatge musical occidental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el reconeixement dels diferents elements estudiats i la comprensió des del punt de vista de l'estil considerat sincrònicament i diacrònic.

9. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres del Barroc, Classicisme i Romanticisme, els elements i procediments que configuren la forma a petita escala.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per a reconèixer els procediments sintàctics de transformació temàtica, etc., així com la seva capacitat per a valorar el paper funcional d'aquests procediments i comprendre'ls des del punt de vista de l'estil considerat sincrònicament i diacrònic.

10. Identificar, mitjançant l'anàlisi d'obres del Barroc, Classicisme i Romanticisme, els elements i procediments que configuren la forma a gran escala.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a reconèixer els criteris seguits per l'autor o per l'autora en l'elaboració de la forma global de l'obra (criteris de proporció, coherència, contrast, etc.), comprendre la interrelació d'aquests criteris amb els elements que configuren la forma a petita escala i determinar els nivells estructurals, establint el paper que els diferents elements i procediments juguen dintre dels mateixos.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

11. Identificar auditivament els elements i procediments que configuren la forma a petita escala.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el progrés de la capacitat auditiva de l'alumnat, a través de la identificació dels diversos elements i procediments estudiats partint de fragments essencialment homofònics, així com d'uns altres amb major presència dels elements contrapuntístics.

12. Identificar auditivament els elements i procediments que configuren la forma a gran escala.

Amb aquest criteri es pretén valorar el progrés de la capacitat auditiva de l'alumnat en la identificació dels criteris seguits per l'autor en l'elaboració de la forma global d'una obra (criteris de proporció, coherència, contrast, etc.), així com comprendre la seva interrelació amb els elements que configuren la forma a petita escala.

HARMONIA

Introducció

El llenguatge musical occidental inclou una multiplicitat d'elements que, encara que distints en l'àmbit conceptual i, per tant, divisibles analíticament, es perceben de forma unitària en un context musical. L'Harmonia s'ocupa d'una banda, i dins d'una consideració morfològica, del que es produeix en un mateix instant temporal; per una altra, dins de la consideració sintàctica, de la seva relació amb el que antecedeix i amb el que li precedeix: la seva funció en el context de què forma part.

El sistema tonal és una de les majors i més prolífiques invencions del gènere humà en el camp de l'art en general i de la música en particular. El coneixement de les seves peculiaritats i del seu funcionament integral és una poderosa eina per desenvolupar una escolta intel·ligent i conscient que permeti valorar, en la seva justa mesura, tant la música composta segons els seus principis, com la que no s'ajusta a ells. Correspon a l'ensenyament de l'Harmonia subministrar el coneixement profund d'aquest sistema, així com la mecànica del funcionament dels elements que ho componen.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Per ser l'Harmonia la continuació natural del Llenguatge Musical, és lògic que els seus aspectes teòrics més bàsics estiguin ja inclosos en els estudis d'aquesta matèria didàctica. Per altra banda, la pràctica de l'entonació i el repertori de l'instrument estudiat, així com l'assistència de l'alumnat a les activitats musicals pròpies del seu entorn social, l'hauran posat, sens dubte, en contacte amb una pràctica i un repertori basats en el predomini gairebé absolut de músiques compostes conformement al sistema tonal, prioritari en la seva educació i en la seva formació durant aquesta etapa dels estudis musicals.

Partint d'aquest supòsit, l'ensenyament de l'Harmonia haurà d'anar pas a pas descobrint a l'alumnat el que ja sap sense saber que ho sap; actuarà de forma similar al de la Gramàtica de la pròpia llengua: no ensenyant a parlar sinó a comprendre com es parla.

En els ensenyaments professionals de música, l'ensenyament de l'Harmonia estarà centrada, bàsicament, en l'estudi del sistema tonal, però sempre considerat sota un doble prisma sincrònic i diacrònic: d'una banda, considerant que les estructures del sistema tonal és poden estudiar i analitzar perquè aquestes estructures estan estretament connectades a un estil perfectament definit; d'altra banda, no s'ha de perdre de vista en l'estudi de l'Harmonia que cada estil ocupa el seu lloc en l'esdevenir diacrònic del llenguatge musical d'Occident, i que en els seus elements morfològics i la seva sintaxi estan presents elements i procediments del seu propi passat i, en forma latent, les conseqüències de la seva pròpia evolució.

D'altra banda, el coneixement detallat i profund del sistema tonal anirà permetent, de forma progressiva, ampliar la comprensió de determinats ensenyaments, com la Història de la Música, amb els quals l'Harmonia haurà d'agermanar-se, amb la finalitat de cercar el que és desitjable i ser complementària quant a l'adquisició de coneixements.

Els continguts de l'assignatura responen a una ordenació lògica i progressiva dels elements i procediments posats en joc en el sistema tonal. Els conceptes corresponents a cadascun dels elements s'estudiaran també de forma pràctica per mitjà de l'anàlisi, el qual serà matèria molt important a treballar durant aquest període d'estudis.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Amb la finalitat de facilitar l'aprenentatge dels aspectes morfològic i sintàctic de l'harmonia tonal l'assignatura parteix des d'un tractament essencialment vertical, gairebé homofònic, de la realització de l'Harmonia - amb la finalitat que els elements i procediments morfològics i sintàctics que constitueixen la seva doble dimensió siguin compresos en la seva formulació més esquemàtica-, fins a l'ocupació de tècniques d'escriptura més relacionades amb la realitat musical.

A més, és fonamental en l'ensenyament de l'Harmonia Tonal, que els alumnes i les alumnes puguin interioritzar i relacionar allò que veuen escrit amb la seva representació sonora. Per tant, tots els continguts morfològics i sintàctics es treballaran també auditivament.

En conclusió, l'Harmonia haurà de ser treballada sempre des dels tres punts de vista: escriptura harmònica, anàlisi i audició.

Objectius

L'Harmonia tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer els elements bàsics de l'harmonia tonal i les seves característiques, funcions i transformacions en els diferents contextos històrics.
- b) Utilitzar en treballs escrits els elements i procediments bàsics de l'harmonia tonal.
- c) Desenvolupar l'oïda interna tant en l'anàlisi com en la realització d'exercicis escrits.
- d) Identificar a través de l'audició els acords i procediments més comuns de l'harmonia tonal.
- e) Identificar a través de l'anàlisi d'obres els acords, els procediments més comuns de l'harmonia tonal i les transformacions temàtiques.
- f) Comprendre la interrelació dels processos harmònics amb la forma musical.
- g) Aprendre a valorar la qualitat de la música.

Continguts

Utilització dels elements i procediments de cada bloc en la *realització de treballs escrits* (Baixos xifrats, Baixos sense xifrar i Tiples). *Pràctica auditiva* que condueixi a la interiorització dels elements i procediments apresos. *Anàlisi* d'obres per relacionar

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

aquests elements i procediments, així com les transformacions temàtiques dels materials utilitzats amb el seu context estilístic i la forma musical.

Elements morfològics

Intervals: melòdics i harmònics. La seva classificació i característiques sonores. Inversió. Consonància i dissonància. Enharmonia.

L'acord. Acords consonants i dissonants. Tipologia de les triades i quatríades. Estat fonamental i inversions dels acords triades i de sèptima sobre tots els graus de l'escala i dels acords de novena dominant. Textura homofònica. Disposicions i posicions dels acords. Xifrat intervàlic i Xifrat de Baix continu. Els acords en altres textures instrumentals.

Les notes estranyes als acords. El Pedal. Els acords amb funció de dominant sobre-tònica.

Enllaç d'acords

Duplicacions i supressions. Moviment melòdic i harmònic, i la seva normativa. Unísons. Creuament i Superposició. Enllaç d'acords triades en estat fonamental, en primera i segona inversió: particularitats. Classificació i utilització dels acords de quarta i sexta. Canvis de disposició. Preparació i resolució dels acords de 7^a i les seves particularitats d'enllaç. L'acord de 9^a de Dominant.

Elements sintàctics

Tonalitat i funcions tonals. Armadures i escales bàsiques. Graus. Tonalitats relatives. Cercle de quintes. Elements i procediments d'origen modal presents en el Sistema Tonal. Xifrat Funcional dels acords.

Progressions harmòniques i la seva lògica. Principis per a xifrar un baix i per harmonitzar un tiple. El ritme harmònic.

Cadències Perfecta, Imperfecta, Plagal, Rota. Processos cadencials. Progressions unisonals i modulants. Sèries de sextes i de sèptimes.

Dominants Secundàries i Modulació

Dominants Secundàries. Concepte i utilització.

Modulació: Diatònica (per canvi de funció tonal) i cromàtica a tons veïns. Comprensió del procés modulant. Canvis de to (Modulació per cesura) Canvi de mode. Modulacions o Flexions introtonals.

Criteris d'avaluació

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

1. Realitzar exercicis a partir d'un baix xifrat donat.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén comprovar el domini de l'alumnat referent a la mecànica d'encadenament d'acords i la seva aplicació a una realització cuidada i interessant des del punt de vista musical.

2. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de tiples donats.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics per mitjà d'una realització cuidada i interessant, amb especial atenció a la veu del baix.

3. Realitzar exercicis d'harmonització a partir de baixos donats, sense xifrar.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per emprar amb un sentit sintàctic els diferents acords i procediments harmònics, així com la seva habilitat per a la consecució d'una realització correcta i interessant des del punt de vista musical, amb especial atenció a la veu de soprà.

4. Compondre exercicis breus a partir d'un esquema harmònic donat o propi.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar la capacitat de l'alumnat per crear en la seva integritat petites peces musicals a partir de les indicacions harmòniques esquemàtiques o dels procediments que se li proposin, així com la seva habilitat per assolir una realització lògica, cuidada i interessant, amb especial atenció a les veus extremes.

5. Identificar auditivament els principals elements morfològics de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri podrà avaluar-se el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat a través de la identificació dels diversos tipus d'acords estudiats, en estat fonamental i en les seves inversions.

6. Identificar auditivament els principals procediments sintàctics de l'harmonia tonal.

Aquest criteri d'avaluació es pretén valorar el progrés de l'habilitat auditiva de l'alumnat en el reconeixement del paper funcional jugat pels diferents acords dins dels elements formals bàsics (cadències, progressions, etc.).

7. Identificar auditivament estructures formals concretes.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per identificar la forma en què està construïda una obra, així com per comprendre l'estreta relació entre aquesta forma i els procediments harmònics utilitzats.

8. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els elements morfològics de l'harmonia tonal.

Amb aquest criteri es pretén valorar l'habilitat de l'alumnat en el reconeixement dels acords estudiats i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.

9. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments sintàctics i formals de l'harmonia tonal.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per reconèixer els procediments harmònics estudiats i els elements formals bàsics, el seu paper funcional i la seva comprensió des del punt de vista estilístic.

10. Identificar mitjançant l'anàlisi d'obres els procediments de transformació temàtica.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per reconèixer les transformacions temàtiques dels materials que intervenen en una obra i la seva relació amb el context harmònic i estilístic.

11. Identificar auditivament diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'habilitat de l'alumnat per detectar per mitjà de l'audició els possibles defectes que puguin aparèixer en un fragment de música, així com la seva capacitat per proposar alternatives adequades.

12. Identificar mitjançant l'anàlisi diversos errors en exercicis preparats amb aquesta finalitat i proposar solucions.

Aquest criteri pretén valorar l'habilitat de l'alumnat per detectar, per mitjà de l'anàlisi, els possibles defectes que puguin aparèixer en un fragment de música, així com la seva capacitat per proposar solucions adequades.

HISTÒRIA DE LA MÚSICA

Introducció

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

El currículum dels ensenyaments professionals de música ha de contenir necessàriament una assignatura que permeti a l'alumne situar històrica i estilísticament, comprendre, assimilar i comentar amb facilitat qualsevol partitura que hagi d'interpretar o aquelles obres musicals que pugui escoltar en un concert. Així, la Història de la Música ha d'introduir a l'alumnat en el descobriment de l'existència d'un ampli espectre d'estils i de diferents maneres de concebre la creació musical al llarg del temps, deixant per etapes posteriors l'estudi amb profunditat dels diferents estils i èpoques.

Per aquest motiu aquesta assignatura hagi de tenir un marcat enfocament pràctic i utilitari. No ha de convertir-se en cap cas en una llarga enumeració de dades, dates, obres o autors. La seva principal finalitat ha de ser la de fer comprendre a l'alumne que la música va més enllà de les peces o els exercicis tècnics amb els quals ha d'enfrontar-se en altres matèries o en l'ardu domini del seu instrument. No obstant això, l'assignatura no ha de deslligar-se per complet d'unes bases teòriques, que han de venir de la mà fonamentalment de les pròpies fonts històriques.

L'assignatura donarà un visió general del panorama històric en el qual tinguin cabuda de manera clara els diferents períodes de la Història de la Música des dels seus orígens fins als nostres dies, aprofundint especialment en les èpoques Barroca, Clàssica i Romàntica per la importància de la literatura musical que varen generar. Les característiques més rellevants de cadascun d'aquests períodes i, molt especialment, les seves circumstàncies històriques i han de ser enteses amb claredat mitjançant l'assídua audició d'obres representatives de cada moment històric i el contacte directe amb els documents i les fonts - musicals o no - que testimonien de manera més clara i significativa les transformacions produïdes.

El professorat ha de tenir molt en compte que els seus alumnes posseeixen una instrucció cultural rebuda en l'ensenyament obligatori que ha d'aprofitar per a posar-la en contacte amb l'ensenyament impartit, incidint en l'evolució de la música no com un fenomen aïllat, sinó estretament connectat amb la resta de les arts, al seu torn dependents dels canvis operats en la societat.

La història de la música abordarà aspectes tan decisius per al seu esdevenir com l'evolució de la notació musical, les transformacions organològiques operades en els instruments, l'aparició i desaparició d'instruments, les variacions

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

experimentades en els distints conceptes de la teoria musical, les diferents visions de la pràctica interpretativa, la relació entre la música popular i la culta i les innovacions necessàries en la creació de les diverses formes musicals.

El coneixement de les diferents èpoques, escoles i estils accentuarà el sentit crític; la pràctica habitual d'audicions comentades modelarà el gust musical i permetrà una escolta menys tècnica i més "artística" i agradable; finalment, el contacte amb documents escrits facilitarà la seva labor com a intèrpret, ja que la partitura adquirirà una dimensió extramusical, permetent a l'alumnat la seva perfecta ubicació temporal, cultural i estilística. D'aquesta manera, l'alumnat tindrà una formació més àmplia i una visió més globalitzadora del fet musical.

Objectius

La Història de la música tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Adquirir l'hàbit d'escoltar música, tant en suports enregistrats com a través de l'assistència a concerts presents en el seu entorn, interessant-se per ampliar i diversificar les preferències personals.
- b) Conèixer la música de les distintes èpoques a través de les obres i autors més representatius de cada moment.
- b) Reconèixer a través de l'audició els diferents corrents estètics per a situar les obres musicals en el temps i reconèixer el seu estil.
- c) Conèixer i comprendre, en cada època, els conceptes estètics i les relacions entre la creació musical i la resta de les arts.
- d) Valorar la importància de la música en el desenvolupament de la persona i de la societat.

Continguts

La música com a fet social i cultural. Situació de l'obra musical en el seu context social, econòmic, ideològic, històric i artístic. Introducció a les fonts d'informació històrica i la seva utilització (Recursos bibliogràfics, fonts escrites, iconogràfiques, sonores, etc.).

La música en la cultura occidental: períodes, estils, gèneres i formes, compositors i obres.

L'evolució de la notació musical.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aproximació a l'organologia i a l'evolució dels instruments com a condicionant de les possibilitats tècniques i interpretatives i de la pròpia composició del repertori.

Planificació i realització de treballs pràctics de aproximació històrica i anàlisi.

Audicions analítiques, amb o sense partitura associada i comentaris musicals que se'n puguin derivar.

Introducció a la música de les cultures no occidentals.

Ús d'un vocabulari tècnic i general adequat.

Criteris d'Avaluació

1. Identificar, a través de l'audició, obres de diferents èpoques i descriure els seus trets més característics.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a captar el caràcter, el gènere, l'estructura formal i els trets estilístics més importants de les obres escoltades.

2. Identificar, a través de l'audició d'obres de diferents èpoques i estils amb partitura, els trets essencials dels diferents períodes històrics.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar els coneixements de l'alumnat quant a la distinció dels diferents estils i les seves peculiaritats.

3. Situar cronològicament per mitjà de l'audició i/o l'anàlisi, i comparar obres musicals de similars característiques, representatives dels principals estils o escoles, assenyalant semblances i diferències entre elles.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar l'evolució del pensament crític de l'alumnat, referent a la seva capacitat de valoració de les diferents etapes de la Història de la Música, en la seva globalitat, o de determinats autors o obres, en particular, dins del context social i cultural que es van produir.

4. Interrelacionar la Història de la Música amb la d'altres aspectes de la cultura i el pensament.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar l'evolució del pensament crític de l'alumnat, referent a la seva capacitat de valoració de les distintes etapes de la Història de la Música, o de determinats autors o obres, en el marc del seu context social i cultural en el qual es varen produir.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

5. Identificar les circumstàncies de tot tipus (polítiques, culturals, econòmiques, ideològiques, etc.) que puguin incidir en l'evolució de les diferents èpoques, estils o autors més representatius de la Història de la Música.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per analitzar la complexitat de circumstàncies i interessos (polítics, culturals, econòmics, ideològics, etc.) que, per la seva importància determinin el posterior desenvolupament d'una època, un estil o un autor determinat o una autora determinada.

6. Realitzar comentaris de text relatius a la música o de contingut musical tant des del punt de vista històric com estètic.

Aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per captar i descriure els plantejaments plasmats per l'autor o l'autora i relacionar-los amb els corrents estilístics d'una època concreta.

7. Realitzar un comentari crític a partir de l'audició d'una obra determinada.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per valorar un fet musical concret des d'una perspectiva personal.

IDIOMES APLICATS AL CANT

Introducció

El cant és l'única disciplina musical que està indissolublement lligada a altres disciplines artístiques a través d'un dels mitjans primordials de comunicació i expressió: la paraula. El text està en l'origen mateix de tota música cantada, fins al punt que els inicis de la literatura musical han d'anar a buscar-se en els primers testimoniatges que es conserven de cerimònies religioses i de lírica popular que van ser compostos per a ser cantats.

El patrimoni vocal acumulat a partir de tan remots orígens és d'una incalculable riquesa que pot ser quantificada partint de la dada que la música purament instrumental – el protagonisme de la qual no ha fet sinó incrementar-se al llarg dels últims segles – té el seu origen mateix en la tradició vocal, en la necessitat, tan antiga com la música mateixa, d'acompanyar el cant monòdic, individual o

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

plural, i, més tardanament, en l'ús de duplicar les veus en el cant polifònic, ús del que acabarà independitzant-se, donant lloc així a noves i importantíssimes formes d'art sonor. Ja que text i música estan indissolublement units des del seu origen en la música cantada, l'especialitat de cant ha d'incloure una assignatura destinada a l'aprenentatge dels principals idiomes que són d'ús corrent en la música vocal. Abans de transmetre un missatge cal comprendre'l per, a continuació, fer-lo arribar de manera intel·ligible al subjecte receptor, en aquest cas, l'oïdor, el públic en general. Tenim, doncs, per una banda, la necessitat ineludible d'entendre un text per a poder-lo comunicar amb ple sentit; d'una altra, l'obligació no menys peremptòria, de "dir" aquest text de manera correcta quant a la seva articulació, pronunciació i accentuació. Referent a això, és necessari subratllar la importància que alguns fonemes posseeixen, quant a la seva específica sonoritat, per a provocar certs efectes musicals: la pura sonoritat de certs fonemes pot influir decisivament en l'expressió.

Com a complement als objectius purament pràctics de l'assignatura, seran molt convenients tots els coneixements addicionals que pugui adquirir-se en relació a l'idioma i la cultura de la qual procedeix, com ara literatura, art, etc. No són coneixements superflus, sinó que poden ser una ajuda valuosíssima a l'hora d'enriquir una interpretació. En l'aprenentatge d'un idioma aplicat al cant és fonamental que el coneixement de l'idioma vagi acompanyat sempre del progressiu domini de la tècnica vocal.

Objectius

L'assignatura d'Idiomes Aplicats al cant dels ensenyaments professionals de música tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer bé la fonètica dels idiomes de què es tracti.
- b) Comprendre tot tipus de missatges orals o escrits en qualsevol de les llengües usuals en el repertori.
- c) Llegir, donant-los el seu sentit total i expressió, textos escrits d'un nivell adequat a la capacitat de l'alumne o de l'alumna.
- d) Utilitzar la lectura de textos amb la finalitat de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i de la llengua literària.
- i) Valorar la importància de la llengua dins d'un text cantat.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

f) Apreciar la riquesa que suposen les diverses cultures i els seus llenguatges, concebant aquests últims com altres tantes formes de codificar l'experiència i de fer possibles les relacions interpersonals.

Continguts

Comprensió global de missatges orals. Reproducció i producció de missatges orals.

Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronunciació correcta, aplicació de la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema foneticofonològic).

Utilització del repertori individualitzat per a l'adquisició i realització automatitzada del sistema foneticofonològic.

Comprensió global dels textos poeticoliteraris i coneixement del seu context històric, cultural i artístic.

Anàlisi fonètica per a diferenciar signes de forma autònoma.

Criteris d'avaluació

1. Emetre correctament breus continguts orals en la llengua estudiada.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de comprensió de l'alumnat en l'idioma estudiat.

2. Llegir de manera autònoma un text literari musical en la llengua estudiada.

Aquest criteri pretén valorar la capacitat de l'alumnat de relacionar els coneixements de l'idioma amb el contingut i tractament musical.

3. Memoritzar textos breus que pertanyin a obres musicals.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a comprendre i interrelacionar el text amb l'obra musical.

4. Transcriure i comentar fonèticament textos de partitures estudiades.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per aplicar de forma autònoma els coneixements fonètics en la interpretació musical.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

5. Cantar de memòria pronunciant correctament el text de les partitures del repertori de l'alumne o de l'alumna.

Aquest criteri pretén avaluar el domini de l'alumnat de relacionar les destreses fonètiques adquirides.

LLENGUATGE MUSICAL

Introducció

L'adquisició d'un llenguatge és un procés continu. Una vegada assolits els objectius bàsics d'escoltar, parlar, llegir i escriure, ens trobam ja en situació idònia d'anar enriquint aquest llenguatge primari.

La pràctica instrumental que l'alumnat realitza en aquest nivell i la seva activitat de conjunt l'està ja posant en contacte amb una literatura musical rica, àmplia i complexa. El llenguatge musical ha de desvetllar-li tots els conceptes i facilitar-li la tasca de realitzar, analitzar, comprendre i aprendre el que les obres signifiquen. El repertori d'obres s'estén al llarg de diferents èpoques i estils. Els seus materials de treball en l'àrea del llenguatge han de recollir també aquesta panoràmica extensa, no limitant el treball a exercicis híbrids quant a estils, formes i continguts. L'aprenentatge de l'harmonia es perfila ja com un horitzó pròxim en el currículum de l'alumnat. Només si s'aporta unes pràctiques bàsiques clares podrà desenvolupar la tècnica harmònica sobre uns fonaments sòlids.

El món de la composició musical ha evolucionat amb molta rapidesa des de la primera vintena del segle XX. Els elements rítmics guanyen en protagonisme i les unitats mètriques que els contenen i representen se superposen, es barregen, se succeeixen en una constant variació, apareixen noves fórmules rítmiques i mètriques, es fan atípiques les ordenacions rítmiques dels compassos que es podrien denominar usuals o convencionals o, decididament desapareixen arrossegant després de si la línia divisòria periòdica per deixar pas a una nova articulació o accentuació, sense unitat única referencial de pols.

Si el món tonal en les seves formulacions bàsiques constitueix la comesa primordial del llenguatge musical, no és menys certa la necessitat per una banda i l'obligació per una altra, d'abordar el treball del llenguatge post-tonal i atonal, assortint a l'alumnat de quantes eines, tècniques i codis li permetin un millor

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

acostament i una major i millor comprensió de les noves literatures musicals. Per altra banda, el coneixement del llenguatge musical proporciona la comprensió dels elements i regles que ho formen, proporcionant així a l'alumnat la capacitat d'expressar-se musicalment, a través de la improvisació, la interpretació o la creació de petites obres. D'aquesta manera es completa el procés d'adquisició d'un llenguatge. Això fa que aquesta eina al servei de la comunicació, indissolublement unida al pensament, a la creació i a l'expressió del fet musical concret, estigui obligada a abordar, per a ser una veritable eina de comunicació, els llenguatges de totes les músiques que siguin demandades per la societat.

L'oïda, el gran instrument que el músic mai pot deixar de treballar, ha de ser receptor i captador de missatges diversos, de vegades per a la seva comprensió i apreciació, de vegades per a la seva posterior escriptura.

El treball d'aquests aspectes no serà del tot efectiu si no es potencia la memòria musical. La música és art que es desenvolupa en el temps i els sons tenen una presència efímera. Només la memòria pot ajudar a entendre retenint, associant, comparant, establint referències. L'assolir una correcció formal en l'escriptura permetrà a l'alumnat comunicar les seves idees o reproduir les alienes en una forma intel·ligible. Conèixer i rebre quedaria sense sentit si tots els elements coneguts no passen a ser una capacitat d'expressió, el que fa necessari fomentar la improvisació o l'elaboració dels pensaments musicals de l'alumnat fent complet el procés de rebre i de transmetre ineludible en l'adquisició d'un llenguatge.

Tot aquest catàleg d'accions ha de dirigir-se a potenciar unes actituds de desenvolupament orgànic en les facultats creatives i analítiques de l'alumnat, així com una recerca de rigor en l'estudi, de respecte i valoració de l'obra artística i els seus creadors, i una capacitat de col·laboració i participació en activitats de grup, basada tant en la consideració cap a tot el seu entorn físic i humà, com en el respecte i valoració de si mateixos.

Objectius

El Llenguatge musical tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- a) Compartir vivències musicals amb els altres elements del grup que li permeti enriquir la seva relació afectiva amb la música a través del cant i de participació instrumental en grup.
- b) Conèixer els elements del llenguatge musical i la seva evolució històrica, per relacionar-los amb les obres musicals dins del seu temps i la seva circumstància.
- c) Interpretar correctament els símbols gràfics i conèixer els que són propis del llenguatge musical contemporani.
- d) Utilitzar la dissociació motriu i auditiva necessàries per executar o escoltar amb independència desenvolupaments rítmics o melòdics simultanis.
- i) Reconèixer i representar gràficament obres, fragments musicals a una o dues veus realitzades amb diferents instruments.
- f) Reconèixer a través de l'audició i de la lectura estructures harmòniques bàsiques.
- g) Utilitzar els coneixements sobre el llenguatge musical per afermar i desenvolupar hàbits d'estudi que propiciïn una interpretació conscient.
- h) Conèixer els elements del llenguatge musical relatius al jazz i la música moderna.

Continguts

Ritme

Pràctica, identificació i coneixement de compassos originats per dos o més polses desiguals. Coneixement i pràctica de metres irregulars amb estructures fixes o variables. Polirítmies i polimetries. Reconeixement i pràctica de grups de valoració especial amb durades i posicions mètriques diverses. Pràctica de ritmes simultanis que suposen divisions distintes de la unitat. Pràctica d'estructures rítmiques atípiques en compassos convencionals. Ritmes «aksak», «coixos» o de valor afegit. Reconeixement i pràctica de ritmes que caracteritzen la música de «jazz», «pop», etc. Pràctica de canvis de compàs amb unitats iguals o diferents i aplicació de les equivalències indicades. Desenvolupament d'hàbits interpretatius a partir del coneixement i anàlisi dels elements rítmics. Improvisació sobre esquemes rítmics establerts o lliures.

Melòdic-harmònics

Pràctica auditiva i vocal d'estructures tonals enriquides en el seu llenguatge per flexions o modulacions, amb reconeixement analític del procés. Pràctica auditiva i vocal d'obres modals en les seves diverses manifestacions històriques i

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

folkloriques. Pràctica de intervàl·lica pura (no tonal) i aplicació a obres post-tonals o atonals. Reconeixement auditiu i anàlisi d'estructures tonals i formals no complexes. Improvisació sobre esquemes harmònics i formals establerts o lliures. Aplicació vocal o escrita de baixos harmònics a obres proposades de dificultat adaptada al nivell. Desenvolupament d'hàbits interpretatius a partir del coneixement i anàlisi dels elements melòdic-harmònics.

Lecto-escriptura musical

Pràctica de lectura horitzontal de notes amb els ritmes escrits i indicacions metronòmiques diverses. Lectures d'agrupacions verticals de notes. Coneixement i pràctica de les normes d'escriptura melòdica i harmònica. Pràctica de lectura de notes sense clau, atenint-se al dibuix intervàl·lic. Pràctica d'identificació i escriptura de notes en el seu registre correcte. Coneixement de l'àmbit sonor de les claus. Estudi de les claus de Do en 4a, Do en 1a, Do en 2a i Fa en 3a. Iniciació a les grafies contemporànies. Pràctica de la lectura a primera vista.

Audició

Pràctica d'identificació d'elements rítmics, melòdics, modulants, cadencials, formals, tímbrics i estilístics en les obres escoltades. Identificació d'errors o diferències entre un fragment escrit i l'escoltat. Pràctica de la memòria: memorització prèvia a l'escriptura de frases o fragments progressivament més amplis. Escripció de temes coneguts i memorització en diferents altures i tonalitats. Realització escrita de dictats a una i dues veus. Identificació d'acords. Audició d'obres o fragments en els quals es reconguin elements estudiats.

Expressió i ornamentació

Coneixement i aplicació de signes i termes relatius a dinàmica i agògica. Coneixement i aplicació dels signes que modifiquen l'atac dels sons. Coneixement dels signes característics en l'escriptura dels instruments. Coneixement i aplicació d'ornaments adequant-los a l'època de l'obra interpretada.

Criteris d'avaluació

1. Mantenir el pols durant períodes de silenci perllongats.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per interioritzar correctament el pols de manera que permeti una execució correcta individual o en conjunt.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

2. Identificar i executar estructures rítmiques d'una obra o fragment, amb o sense canvi de compàs, en un tempo establert.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per encadenar diverses fórmules rítmiques, l'aplicació correcta, si escau, de qualsevol equivalència si es produeix canvi de compàs i la interiorització aproximada de diverses velocitats metronòmiques.

3. Entonar repentinament una melodia o cançó tonal amb o sense acompanyament, aplicant-li totes les indicacions de caràcter expressiu.

Aquest criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per a aplicar les seves tècniques d'entonació i d'afinació a un fragment melòdic tonal amb alteracions accidentals que poden o no provocar una modulació, fent-se conscient de les característiques tonals o modals del fragment. Si és acompanyat instrumentalment, aquest acompanyament no ha de reproduir la melodia.

4. Llegir fragments musicals amb canvi de claus.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per poder llegir en diferents claus.

5. Llegir internament, en un temps breu i sense verificar la seva entonació, un text musical i reproduir-lo de memòria.

Es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per imaginar, reproduir i memoritzar imatges sonores de caràcter melòdic a partir de l'observació de la partitura.

5. Identificar o entonar tot tipus d'interval melòdic.

Aquest criteri pretén detectar el domini de l'interval per part de l'alumnat com a element d'aplicació a estructures tonals o no tonals.

6. Entonar una obra atonal amb o sense acompanyament, aplicant les indicacions de caràcter expressiu.

Es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per l'aplicació a una obra atonal dels coneixements melòdics i rítmics adquirits. L'acompanyament, si escau, no reproduirà la melodia.

7. Identificar intervals harmònics i escriure'ls en el seu registre correcte.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aquest criteri pretén conèixer la capacitat de l'alumnat per a la percepció simultània de dos sons en diferents relacions intervàl·liques, així com la identificació de les regions sonores que es produeixen.

8. Reproduir models melòdics, escalístics o d'acords en diferents altures.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la destresa de l'alumnat per reproduir un fet melòdic a partir de diferents sons, fent-se conscient de les alteracions necessàries per a la seva exacta reproducció.

9. Improvisació vocal o instrumental de melodies dins d'una tonalitat determinada.

Aquest criteri pretén comprovar l'enteniment per part de l'alumnat dels conceptes tonals bàsics en fer ús lliure dels elements d'una tonalitat amb lògica tonal i estructural.

10. Identificar i reproduir per escrit fragments musicals escoltats.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la destresa de l'alumnat per la utilització correcta de la grafia musical i la seva capacitat de relacionar el fet musical amb la seva representació gràfica.

11. Reconèixer i escriure fragments musicals a dues veus.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la percepció i identificació per part de l'alumnat d'aspectes musicals polifònics.

12. Reconèixer i escriure fragments musicals realitzats per dos instruments diferents, excloent el piano.

Amb aquest criteri es pretén comprovar que la capacitat auditiva de l'alumnat no sofreix distorsió quan rep el missatge a través d'un vehicle sonor diferent al piano.

13. Reconèixer auditivament aspectes cadencials i formals d'un fragment musical.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per percebre aspectes sintàctics i estructurals de l'obra escoltada i denominar-los correctament.

14. Reconèixer auditivament diferents timbres instrumentals.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Amb aquest criteri es pretén constatar la familiarització de l'alumnat amb els timbres provinents d'altres instruments diferents del que constitueix la seva especialitat.

15. Reconèixer auditivament maneres d'atac, articulacions, matisos i ornaments d'una obra o fragment.

Amb aquest criteri es pretén comprovar la capacitat d'observació de l'alumnat d'aspectes directament relacionats amb la interpretació i expressió musicals.

16. Improvisar vocal o instrumentalment sobre un esquema harmònic donat.

Aquest criteri pretén comprovar, dins del nivell adequat, la comprensió per part de l'alumnat de la relació entre harmonia i veus melòdiques.

17. Aplicar lliurement ritmes percutits a un fragment musical escoltat.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'iniciativa de l'alumnat, implicant a més el seu reconeixement ràpid d'aspectes rítmics i expressius de l'obra en qüestió.

18. Aplicar baixos harmònics senzills, vocal o gràficament, a una obra breu prèviament escoltada.

Aquest criteri pretén buscar la capacitat de l'alumnat en l'associació melòdico-harmònica.

19. Situar amb la major aproximació possible l'època, l'estil i, si escau, l'autor d'una obra escoltada.

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'atenció de l'alumnat a l'escoltar música i el coneixement dels caràcters generals que identifiquen estils i autors.

20. Analitzar una obra del seu repertori instrumental: moment històric, autor i característiques musicals de la mateixa (harmòniques, formals, tímbriques, etc.)

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat de l'alumnat per a un estudi intel·ligent i rigorós, així com el coneixement que té de les circumstàncies tècniques i socials que envolten a l'obra artística.

MÚSICA DE CAMBRA

Introducció

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

La pràctica de la Música de cambra durant el període d'estudis corresponent als Ensenyaments professionals de música respon a un conjunt de necessitats de l'alumnat de música que difícilment poden ser ateses si no és a través d'aquesta activitat.

L'activitat cambrística suposa el vehicle fonamental per integrar i posar en pràctica una sèrie d'aspectes tècnics i musicals, l'aprenentatge dels quals a través dels estudis instrumentals i teòrics posseeix forçosament un caràcter analític que ha de ser objecte d'una síntesi ulterior a través de la pràctica interpretativa.

La pràctica de la música de cambra compleix una funció decisiva en el desenvolupament de l'oïda musical en tots els seus aspectes. El repertori de cambra constitueix el mitjà idoni perquè l'alumnat desenvolupi el sentit de l'afinació, desenvolupament que no pot deixar de ser intuïtiu i mimètic, que es resisteix a ser ensenyat o transmès per mètodes racionals i que requereix una llarga praxi musical, preferentment en conjunt.

Una de les característiques fonamentals de la pràctica de cambra és l'absència de director o directora. Això obliga a desenvolupar les competències necessàries de comunicació visual i gestual entre els membres del grup, aprendre a valorar la importància de la respiració conjunta, establir criteris comuns d'interpretació i, en definitiva, afavorir el desenvolupament d'una nova dimensió de la interpretació basada en la codirecció. Així mateix, l'exercici de la música de cambra estimula la capacitat -imprescindible per a tot músic- per escoltar els altres instruments mentre es toca el propi i per a desenvolupar el sentit de «sonoritat del conjunt».

La interacció entre diversos instrumentistes col·labora igualment al desenvolupament de la sensibilitat en matèria de dinàmica, fraseig, ritme i vibrato: quant a la «dinàmica», per exigir una sensibilització pel que fa a l'audició de plànols sonors i a la percepció de la funció ocupada a cada moment per cadascun dels instruments (solística, acompanyant, contrapuntística, harmònica, etc.); quant al «fraseig», perquè col·labora a desenvolupar el sentit del diàleg i la mímesi musical; quant al «ritme», perquè la música de conjunt exigeix per si mateixa una precisió i compenetració rítmica que faci possible la simultaneïtat i l'ajustament entre els diversos instruments, al mateix temps que propicia el desenvolupament de la comunicació a través del gest, i de qualsevol altra forma no verbal, entre els

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

instrumentistes (entrades, definició del 'tempo', rubato i altres modificacions del tempo, talls finals, respiracions, etc.); quant al «vibrato», en el sentit que la pràctica de cambra obliga a homogeneïtzar i simultanejar el període, velocitat i amplitud dels diversos vibratos.

La música de cambra obliga els músics que la practiquen, a desenvolupar determinats hàbits d'autodisciplina i mètode, extremadament beneficiosos, ara com l'homogeneïtzació de l'articulació, la planificació dels cops d'arc en els instruments de corda o de les respiracions en els de vent, etc., al mateix temps que permet el contrast de l'instrument propi amb uns altres de diferent naturalesa.

Des d'un punt de vista musical, la pràctica de cambra és imprescindible per a la maduració d'un músic en el terreny de l'expressivitat i l'emotivitat, ja que suposa un camp idoni perquè la capacitat afectiva del futur músic aflori en la seva interpretació, fet que ha de ser propiciat com més aviat millor.

Al seu torn, l'intercanvi d'idees i la confrontació entre diversos punts de vista interpretatius resulta summament formativa i estimulante per a un instrumentista en període de formació, col·labora al desenvolupament de la capacitat analítica i fomenta que la interpretació respongui a una idea musical i transcendeixi el nivell de mera lectura. Així mateix, la pràctica i coneixement del repertori de cambra suposa un pas decisiu en el coneixement del repertori de l'instrument i de l'evolució estilística dels diferents períodes de la història de la música.

En suma, el cultiu de la música de cambra resulta absolutament complementària de la formació instrumental, permetent l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits en la classe d'instrument, dins d'una activitat que, a causa del seu caràcter lúdic, permet la pràctica musical en condicions ideals d'espontaneïtat i distensió.

Objectius

La Música de cambra tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

a) Valorar la música de cambra com un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- b) Aplicar en tot moment l'audició polifònica per escoltar simultàniament les diferents parts al mateix temps que s'executa la pròpia.
- c) Utilitzar una àmplia i variada gamma sonora de manera que l'ajustament de so es realitzi en funció dels altres instruments del conjunt i de les necessitats estilístiques i interpretatives de l'obra.
- d) Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permetin la interpretació coordinada sense director o directora.

Continguts

La unitat sonora

Respiració, atac, vibrato, cops d'arc, afinació, articulació, ritme, fraseig, etc. Agògica i dinàmica. Estudi i pràctica dels gestos anacrúsics necessaris per a tocar sense director o directora. Equilibri sonor i de plànols. Control permanent de l'afinació. Desenvolupament de la igualtat d'atacs.

Anàlisi

Anàlisis i interpretació d'obres bàsiques del repertori que incloguin diferents estils. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions.

Estudi de les diferents agrupacions més importants

Duo amb piano (Instrument melòdic i piano) i piano a 4 mans
Trios barrocs més característics. Trios Clàssics: trio de cordes i Trio amb piano
Diferents trios amb instruments de vent i amb combinació d'altres instruments
Quartet de Corda
Quintet de vent
Conjunts de metalls
Altres agrupacions mixtes
Agrupacions amb clavecí i orgue. Aplicació dels coneixements de baix continu a l'acompanyament d'un o diversos solistes

Pràctica de conjunt de l'agrupació corresponent

Treball gradual del repertori més significatiu de l'agrupació corresponent. Valoració del silenci com a marc de la interpretació. L'equilibri entre els diferents instruments del grup.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

En els grups amb instruments de corda: igualtat de so en els diferents atacs de l'arc, vibrato, afinació, etc., distribució de l'arc per al fraseig.

En els grups amb instruments de vent: igualtat en els atacs, articulació, fraseig, etcètera. Respiració, afinació i vibrato.

Criteris d'avaluació

1. Interpretar obres de diferents èpoques i estils dins de l'agrupació corresponent.

Amb aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'unificació del criteri interpretatiu entre tots els components del grup i l'equilibri sonor entre les parts.

2. Actuar com responsable del grup dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seva pròpia part.

Mitjançant aquest criteri es pretén verificar que l'alumnat té un coneixement global de la partitura i sap utilitzar els gestos necessaris de la concertació. Així mateix es poden valorar els seus criteris sobre la unificació del so, timbre, vibrato, afinació i fraseig.

3. Llegir a primera vista una obra de petita dificultat en l'agrupació que correspongui.

Aquest criteri pretén constatar la capacitat de l'alumnat per desenvolupar-se amb autonomia en la lectura d'un text, el seu grau de fluïdesa i de comprensió de l'obra.

4. Estudiar a casa les obres corresponents al repertori programat.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el sentit de la responsabilitat com a membre d'un grup, la valoració que té del seu paper dins del mateix i el respecte per la interpretació musical.

5. Interpretació pública d'obres d'estils i èpoques diverses.

Aquest criteri pretén constatar la unificació del fraseig, la precisió rítmica, l'equilibri sonor, la preparació de canvis dinàmics i d'accentuació, així com l'adequació interpretativa al caràcter i l'estil de la música interpretada.

6. Interpretació pública d'una obra contemporània amb formació instrumental heterogènia.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Mitjançant aquest criteri es pretén comprovar el grau de comprensió del llenguatge contemporani, el coneixement d'efectes i grafies, així com l'equilibri sonor dins d'un conjunt d'instruments de morfologies diverses i poc habituals.

ORQUESTRA/BANDA

Introducció

El procés d'ensenyament i aprenentatge de les diverses especialitats instrumentals té forçosament un marcat caràcter individual. Per aquest motiu el currículum ha d'acollir assignatures que transcendeixin aquest component unipersonal de la pràctica musical i introdueixin elements col·lectius. La pràctica instrumental resulta així entesa no només com l'adquisició d'una complexa tècnica i la progressiva formació d'uns criteris musicals propis, sinó també com una eina de relació social i d'intercanvi d'idees entre els propis instrumentistes.

La creació de l'assignatura de Banda en el Real decret 1577/2006, de 22 de desembre, per a aquells instrumentistes sobretot de les especialitats de Vent-Fusta i Vent-Metall, que, per qüestions organitzatives, no sempre podien integrar-se en l'Orquestra, permet als centres una organització més flexible per a les assignatures de grup d'aquestes especialitats. No obstant això, els centres haurien de ser qui garanteixin, pel bé de la formació dels alumnes d'aquestes especialitats simfòniques que tots ells participin al llarg dels sis cursos en l'Orquestra, que ha de ser considerada com prioritària.

La pràctica, tant de l'orquestra com de la banda o dels altres conjunts que es formin, constitueix una matèria necessària per a la formació musical i la seva lògica conseqüència ha de ser la inclusió en el currículum dels ensenyaments professionals de música de dues assignatures, Orquestra i Banda, i la seva presència ve justificada en un doble sentit. D'una banda, perquè oferirà als instrumentistes l'experiència i els coneixements necessaris relatius al funcionament, les regles i la convivència característiques de la interpretació d'aquestes agrupacions. Per un altra, perquè actuarà positivament sobre tots aquells instruments, el nivell dels quals els capaciti especialment per a tocar en una agrupació. Igual que la música de cambra -una assignatura que persegueix objectius d'una naturalesa similar-, l'orquestra, la banda o el conjunt serviran per treure l'alumnat d'un repertori gairebé sempre caracteritzat per les seves

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

dificultats tècniques i per la desigualtat pel que fa a l'instrument encarregat d'acompanyar-lo (sovint el piano) i introduir-lo en un món nou, més igualitari i de naturalesa més rica i diversa. Així, els gèneres musicals deixaran de ser només la sonata, el concert o les peces de virtuosisme, i l'alumnat podrà endinsar-se en unes altres com la simfonia, el oratori, el poema simfònic o fins i tot l'òpera. En el cas d'instruments amb una literatura escassa o amb partitures de molt desigual vàlua musical, aquestes agrupacions suposen la possibilitat d'endinsar-se en les composicions més rellevants de la història de la música occidental en igualtat de condicions pel que fa a instruments més «hegemònics» (violí, flauta o trompa, per exemple), amb tot el que això implica d'enriquiment en la formació musical de l'alumnat. La convivència amb instruments de naturalesa i tècniques molt diverses, al cap i a la fi, proporcionarà també a l'alumnat una visió molt més àmplia del fet musical i enriqueirà el seu coneixement dels timbres (tant individualment com col·lectiva considerats) i de les diferents peculiaritats organològiques.

Les dificultats tècniques o el lluïment del solista donaran pas a un repertori que acolleix moltes de les millors pàgines de la música occidental i a un complex entramat d'interrelacions instrumentals en les quals l'alumnat es sentirà protagonista destacat.

L'orquestra, la banda, els conjunts i les agrupacions que es formin han de fomentar també les relacions humanes entre l'alumnat, acostumat gairebé sempre a una pràctica individualista i solitària dels seus instruments. Han d'incrementar l'actitud d'escolta de tot allò que envolta la pròpia execució unipersonal per poder aconseguir aspectes inherents a tota bona interpretació en l'agrupació: afinació, empastament, homogeneïtat en el fraseig, igualtat en els atacs, claredat en les textures, etc.

El respecte a totes les indicacions del director o de la directora fomentarà una actitud de disciplina i provocarà la necessitat de memoritzar les mateixes perquè el treball realitzat al llarg dels assajos doni els seus fruits en el concert. En aquest, l'alumnat podrà experimentar una sensació molt diferent, ja que seran conscients que en la pràctica de grup la responsabilitat és compartida. Tot això redunda, al cap i a la fi, en la introducció d'aquest component de pluralitat que l'alumnat ha de sentir com un element bàsic de la seva formació en entrar en els ensenyaments professionals, en els quals, parafrasejant a Goethe, els coneixements adquirits han

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

de permetre-li convertir la pràctica instrumental en el si de les agrupacions en «una conversa entre moltes persones raonables».

Objectius

Les assignatures d'Orquestra i banda tendran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cadascun d'ells.
- b) Elaborar criteris personals i raonats sobre qüestions estètiques a través del treball del director o la directora i de l'experiència del grup que li permetin complir amb la seva responsabilitat com intèrpret dins del mateix.
- c) Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
- d) Aplicar en tot moment l'audició polifònica per escoltar simultàniament les diferents parts al mateix temps que s'executa la pròpia, demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- e) Utilitzar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajustament de so es realitzi en funció dels altres instruments del conjunt i de les necessitats interpretatives de l'obra.
- f) Interpretar obres representatives del repertori de l'agrupació d'acord amb el seu nivell instrumental i reaccionar amb precisió a les indicacions del director o la directora.
- g) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
- h) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista.
- i) Aplicar amb autonomia i de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- j) Respectar les normes que exigeix tota actuació en grup: Afinació prèvia, atenció contínua, valoració del treball col·lectiu, etc., i responsabilitzar-se en tot moment de les mateixes.
- k) Valorar la pràctica en grup com un procés d'aprenentatge imprescindible per al futur exercici professional.

Continguts

La unitat sonora

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Importància de la afinació prèvia a partir del “la” de l'oboè. Desenvolupament de l'oïda per al control permanent de l'afinació dins de l'agrupació. Desenvolupament de la igualtat en atacs (instruments de vent i percussió). Desenvolupament de la igualtat en els cops d'arc.

Comprensió de la direcció i el funcionament del grup

L'anacrusa com moviment bàsic de la pràctica del grup. Reacció i comprensió davant les diferents anacruses del director. Coneixement i valoració de les normes de comportament en l'agrupació. Estudi previ de la “particella”; silenci i concentració per a executar en tot moment les indicacions del director o la directora, responsabilitat d'anotar les indicacions, etc. Importància del paper de cadascun dels membres de l'agrupació.

Assaig i interpretació

Treball per seccions. Treball gradual del repertori bàsic més significatiu de l'agrupació. Valoració del silenci com marc de la interpretació.

Criteris d'avaluació

1. Interpretar per seccions qualsevol obra programada durant el curs.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat per adequar el propi so al de la família corresponent i la precisió d'atacs i entrades d'acord amb l'anacrusa del director o de la directora.

2. Reproduir qualsevol obra programada durant el curs, reduint la corda al nombre mínim possible d'alumnes per cada secció de la mateixa.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat d'escolta de les altres parts, unificant-se amb les afins, i el grau d'afinació harmònica i del conjunt, unificant únisons.

3. Llegir a primera vista una obra de petita dificultat.

Aquest criteri pretén comprovar la integració rítmica en el conjunt seguint el tempo marcat pel director o la directora, la precisió per reaccionar a les seves indicacions, el domini del seu instrument i el grau d'afinació en la lectura a vista.

4. Estudiar a casa les obres corresponents al repertori programat.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el sentit de la responsabilitat com a membre d'un grup, la valoració que té del seu paper dins del mateix i el respecte per la interpretació musical.

5. Realitzar concerts públics amb les obres assajades.

Aquest criteri pretén constatar l'actitud, necessàriament disciplinada de l'instrumentista en l'orquestra, la capacitat d'assumir el paper assignat, la seva contribució dintre de l'equilibri de plànols del conjunt i la seva adequació al caràcter i estil que marca el director o la directora.

PIANO COMPLEMENTARI

Introducció

Gran part de la música de la nostra cultura occidental té un caràcter marcadament polifònic. D'aquesta manera, per a qualsevol estudiant de música, conèixer les bases tècniques del piano com instrument auxiliar, és una eina complementària molt valuosa ja que:

- Ofereix la possibilitat de conèixer i comprendre millor una partitura polifònica en les seves dimensions vertical i horitzontal i provar la seva sonoritat de forma immediata.
- Ajuda al desenvolupament de l'audició interna.
- Potencia el desenvolupament del sentit harmònic i contrapuntístic de l'estudiant.
- Ajuda al coneixement més profund del repertori específic del propi instrument amb acompanyament pianístic.

El piano és un instrument idoni per a realitzar aquesta funció complementària perquè té una gran capacitat polifònica amb una amplitud de registre comparable al d'una orquestra simfònica. A més a més, el mecanisme de funcionament no presenta un grau de complexitat excessiu i permet una riquesa dinàmica i de contrastos molt variada.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Aquesta assignatura vol oferir un ensenyament orientat a complementar la formació dels instrumentistes no polifònics que els permeti l'accés pràctic a altres tipus de música.

Amb aquest objectiu, l'ensenyament serà eminentment pràctic i s'orientarà en primer lloc, al desenvolupament d'una capacitat tècnica bàsica de l'instrument, i en segon lloc, a potenciar la lectura ràpida de partitures basada en l'aprenentatge d'esquemes pianístics típics.

Objectius

El Piano complementari tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer les diferents possibilitats de l'instrument.
- b) Adquirir un grau de destresa en l'execució que permeti interpretar amb soltesa en el teclat, enfrontant-se a dificultats d'un nivell elemental.
- c) Arribar progressivament a una adequada rapidesa de reflexos en la lectura a primera vista.
- d) Interpretar un repertori propi pianístic que inclogui obres senzilles representatives de diferents èpoques i estils.
- e) Llegir partitures polifòniques amb suficient comprensió de les seves formulacions harmòniques, així com dels seus aspectes lineals o contrapuntístics.

Continguts

Tècnica pianística

El treball tècnic es planificarà tenint en compte la unitat profunda dels diferents factors que la determinen:

- Desenvolupament de la percepció interna de la pròpia relaxació, lligada a un principi d'utilització conscient del pes del braç.
- Desenvolupament de la tècnica digital, de l'avantbraç i el braç: independència, velocitat, força i resistència en els moviments de articulació dels dits i desenvolupament de la tècnica braquial (Caigudes i llançaments d'avantbraç i

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

braç, moviments de rotació i circulars de la mà i el canell, desplaçaments laterals, etc.)

- Principis de digitació pianística.
- Pràctica dels diversos modes de pulsació o atac possibles, en funció sempre de la dinàmica, el fraseig i el sentit musical general del fragment que es tracti.
- Coneixement dels pedals i les seves funcions.

Lectura de partitures

Pràctica intensiva de la lectura a primera vista.

Desenvolupament d'una tècnica polifònica bàsica a dues veus.

Treball amb disposicions harmòniques en el piano (acords i fórmules típiques d'acompanyament com el Baix d'Alberdi, acords partits o despleats de diferents formes, etc.) amb la finalitat de potenciar la rapidesa i fluïdesa en la lectura.

Pràctica interpretativa d'estudis i obres del repertori pianístic de nivell elemental de dificultat progressiva representatiu de diferents èpoques i estils.

Criteris d'avaluació

1. Llegir partitures a primera vista.

Aquest criteri d'avaluació pretén constatar la capacitat de l'alumnat per desenvolupar-se amb cert grau d'autonomia en la lectura d'una partitura per a piano.

2. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que l'alumnat és capaç d'aplicar en el seu estudi les indicacions dels professors i, amb elles, desenvolupar una autonomia de treball que li permeti una certa valoració del seu rendiment.

3. Interpretar obres d'acord amb els criteris d'estil corresponents.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la capacitat de l'alumnat per utilitzar el tempo, l'articulació i la dinàmica com elements bàsics de la interpretació.

4. Lectura simplificada d'obres o fragments d'obres amb disposicions harmòniques típicament pianístiques.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar la capacitat de síntesi de l'alumnat i la seva rapidesa en la realització de passatges harmònics simples, però d'execució relativament complicada.

REPERTORI

Introducció

L'assignatura Repertori té una funció essencial a l'hora de completar la formació tècnica dels alumnes de cant desenvolupant la interpretació musical del repertori amb l'acompanyament pianístic corresponent.

La interpretació tindrà en compte l'època, l'estil, el tipus d'obra i la situació de l'obra dins l'òpera, cicle de cançons, etc.

Abans de començar el treball amb les partitures, serà del tot convenient un d'anàlisi bàsic de les partitures i la recopilació de la informació sobre les característiques estilístiques i l'autor de l'obra. D'aquesta manera els alumnes aniran adquirint l'autonomia necessària que els permetrà treballar el repertori amb qualsevol pianista sense problemes ni la necessitat d'ajudes externes.

L'objectiu final serà poder gaudir d'interpretar el repertori havent adquirit uns coneixements teòric i pràctics que permetran expressar la partitura a l'oient oblidant-se d'ella a la vegada. En aquest sentit, la comprensió dels textos de les cançons per a la seva comunicació a l'oient a través del propi cos és un factor que sempre es tindrà en consideració.

Finalment, el treball emocional i de recerca interior que suposa l'aprenentatge del cant i la interpretació conjunta amb altres alumnes i professors, així com la realització de diferents projectes també suposa prendre decisions i responsabilitats, a més de ser molt enriquidor socialment pels participants.

Objectius

L'assignatura de Repertori tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- a) Interpretar un ampli repertori de diferents tipus d'obres: lliçons de cant, àries d'òpera i d'oratori o cantata, Lieder, etc.
- b) Conèixer les eines bàsiques per un control mental i de la memòria i aprendre de memòria les obres treballades.
- c) Realitzar una lectura correcta de les partitures.
- d) Comprendre i estudiar el text de l'obra i la seva relació amb la música.
- e) Frasejar i comunicar les emocions que suggereixen els textos.
- f) Demostrar el control de la respiració adequada al cant.
- g) Demostrar el control de l'afinació i el balanç en relació amb la del piano tenint en compte sempre l'aspecte tècnic.

Continguts

Preparació per a la interpretació

Anàlisi harmònic bàsic de les partitures. Dicció correcta dels idiomes emprats. Comprensió dels textos de les cançons i la seva relació amb la música. Tècniques bàsiques de la memòria. Control de la respiració. Preparació bàsica per cantar en públic (relaxació, concentració ...)

Interpretació

Estudi del repertori d'obres de diferents gèneres i estils. Interpretació correcta respectant la vocalitat. Interpretació d'obres d'escena. Treball emocional i psicològic a partir de les obres.

Criteris d'avaluació

1. Adopció d'una postura correcta i relaxada

Es tracta d'avaluar la capacitat de l'alumne/a per adoptar una postura corporal que li permeti una bona respiració i la relaxació i concentració necessàries per cantar en públic.

2. Lectura de diferents textos

Es tracta d'avaluar la pronúncia correcta dels diferents idiomes, la dicció adequada dels textos i la seva comprensió.

3. Interpretació de les obres de repertori de memòria

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Es tracta d'avaluar la interpretació tenint en compte l'accentuació correcta de les paraules, de les frases, la intenció de contar la història del text transmetent les emocions inherents al mateix.

INSTRUMENTS

Introducció

La música és un art que, com l'art dramàtic, necessita essencialment la presència d'un mediador entre el creador i el públic al qui va destinat el producte artístic: aquest mediador és l'intèrpret. Correspon a l'intèrpret, en les seves múltiples facetes d'instrumentista, cantant, director o directora, etc. El fet interpretatiu és, per definició, divers. I no només per la radical incapacitat de la grafia per a capturar completament una realitat -el fenomen sonor temporal que consisteix la música- que se situa en un plànol totalment distint del de l'escriptura, sinó, sobretot, per aquesta especial manera de ser de la música, llenguatge expressiu per excel·lència, llenguatge dels «afectes», com deien els vells mestres del XVII i el XVIII, llenguatge de les emocions, que poden ser expressades amb tants accents diferents com artistes capacitats s'acostin a ella per desxifrar i transmetre el seu missatge.

Això, suposa l'aprenentatge -que pot ser previ o simultani amb la pràctica instrumental- del sistema de signes propi de la música, que s'empra per fixar, a vegades de manera aproximativa, les dades essencials en el paper. La tasca del futur intèrpret consisteix, per tant, en: aprendre a llegir correctament la partitura; penetrar després, a través de la lectura, en el sentit de l'escrit per poder apreciar el seu valor estètic, i desenvolupar al mateix temps la destresa necessària en el maneig d'un instrument perquè l'execució d'aquest text musical adquireixi la seva plena dimensió de missatge expressivament significatiu per poder transmetre de manera persuasiva, convincent, l'emoció d'ordre estètic que en l'esperit de l'intèrpret desperta l'obra musical xifrada en la partitura.

Per a arribar a aquests objectius, l'instrumentista ha d'arribar a desenvolupar les capacitats específiques que li permetin arribar al màxim domini de les possibilitats de tot ordre que li ofereix l'instrument de la seva elecció, possibilitats que es troben reflectides en la literatura que ens han llegat els compositors al llarg dels

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

segles, tota una suma de repertoris que, d'altra banda, no cessa d'incrementar-se. Al desenvolupament d'aquesta habilitat, a la plena possessió d'aquesta destresa en el maneig de l'instrument, és el que anomenam com a tècnica.

El ple domini dels problemes d'execució que planteja el repertori de l'instrument és, per descomptat, una tasca prioritària per a l'intèrpret, tasca que, a més, absorbeix un temps considerable dins del total d'hores dedicades a la seva formació musical global. De tota manera, ha de tenir-se molt en compte que el treball tècnic, representat per aquestes hores dedicades a la pràctica intensiva de l'instrument, ha d'estar sempre indissociablement unit en la ment de l'intèrpret a la realitat musical intentant que la interpretació no quedi reduïda a una mera exercitació gimnàstica.

En aquest sentit, és necessari, per no dir imprescindible, que l'instrumentista aprengui a valorar la importància que la memòria té en la seva formació com a executant i, més encara, com a intèrpret, fins i tot si en la seva pràctica professional normal -instrumentista d'orquestra, grup de cambra, etc.- no té necessitat absoluta de tocar sense l'ajuda de la part escrita.

La formació i el desenvolupament de la sensibilitat musical constitueixen un procés continu, alimentat bàsicament pel coneixement cada vegada més ampli i profund de la literatura musical en general i la del seu instrument en particular. A aquest desenvolupament de la sensibilitat contribueixen també naturalment els estudis d'altres disciplines teòrico-pràctiques, així com els coneixements d'ordre històric que permetran a l'instrumentista situar-se en la perspectiva adequada perquè les seves interpretacions siguin estilísticament correctes. El treball sobre aquestes altres disciplines, que per a l'instrumentista poden considerar-se complementàries, però no per això menys imprescindibles, condueix a una comprensió plena de la música com a llenguatge, com a mitjà de comunicació que s'articula i es constitueix través d'una sintaxi, d'uns principis estructurals que, si bé poden ser apresos per l'intèrpret a través de la via intuïtiva en les etapes inicials de la seva formació, només cobren tot el seu valor quan són plenament i conscient assimilats i incorporats al bagatge cultural i professional de l'intèrpret.

Tot això ens duu a considerar la formació de l'instrumentista com un front interdisciplinari de considerable amplitud i que suposa un llarg procés formatiu en el qual juguen un paper molt important, d'una banda, el cultiu primerenc de les

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

facultats purament físiques i psicomotrius i, per una altra, la progressiva maduració personal, emocional i cultural del futur intèrpret.

ARPA

Objectius

L'especialitat d'Arpa tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Desenvolupar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument, així com arribar a tenir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- b) Demostrar un bon control de l'ús dels pedals i de l'afinació.
- c) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb aquest nivell.
- d) Aplicar amb autonomia de forma progressiva els coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació (digitació, articulació, etc.).
- e) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
- f) Demostrar solvència en la lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- g) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a la ornamentació.

Continguts

Pràctica en totes les octaves de l'arpa de: intervals harmònics, acords, escales i arpegis amb canvis de tonalitats majors i menors. Mans paral·leles, inverses, canvis de sentit, mans creuades, alternades, combinacions de fórmules en cada mà per a desenvolupar la independència entre ambdues. Exercicis d'improvisació. Estudi de cadències i importància dels graus de l'escala com a recursos per a les tècniques «a piacere». Aplicació dels efectes i matisos a les diferents èpoques i estils. Aprofundiment en la digitació i el fraseig. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Estudi de les notes d'adorn en les diferents èpoques i estils. Estudi del repertori simfònic.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

CANT

Objectius

L'especialitat de Cant tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Demostrar un control suficient de l'aire mitjançant la respiració diafragmàtica que possibiliti una correcta emissió, afinació i articulació de la veu.
- b) Conèixer les característiques i possibilitats de la pròpia veu (extensió, timbre, flexibilitat, qualitats expressives, etc.) i saber utilitzar-les correctament en la interpretació.
- c) Emprar la fonètica adequada en relació amb l'idioma cantat i una dicció que faci intel·ligible el text.
- d) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- i) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar progressivament els coneixements musicals per a la improvisació amb la veu.
- f) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat adequada a aquest nivell.

Continguts

Estudi de la respiració. Vocalitzacions. Treball de la intensitat i gradació del so vocal. Pràctica de l'extensió gradual cap als extrems de la veu. Desenvolupament gradual de la durada d'una nota tinguda sobre una sola respiració per a la consecució del màxim de «fiato». Exercitació auditiva del timbre de la pròpia veu i recerca de diferents colors vocals. Interpretació d'obres adients a cada veu, de menor a major dificultat a mesura que es vagi aconseguint el domini tècnic-vocal. Estudi d'un repertori que haurà d'incloure cançons i àries espanyoles i italianes antigues, cançons de concert espanyoles, cançons llatinoamericanes, italianes, alemanyes i franceses, romanços de sarsuela i òpera espanyola i estrangera i àries de oratoris o cantates. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Entrenament permanent i progressiu de

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

CLAVECÍ

Objectius

L'especialitat de clavecí tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer la història i la literatura del clavecí i dels instruments afins de teclat que van conèixer amb ell, així com les seves formes musicals bàsiques.
- b) Valorar la importància del treball d'investigació per interpretar adequadament la literatura de l'instrument.
- c) Aplicar els registres adequats a les obres estudiades atenent a consideracions expressives i estilístiques.
- d) Ornamentar quan escaigui les obres interpretades d'acord amb les característiques de l'estil corresponent.
- e) Aplicar amb autonomia i de forma progressiva els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, canvis de teclat, registres, etcètera.
- f) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- g) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar progressivament els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- h) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració, i interpretar un repertori solista que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils, d'una dificultat adequada a aquest nivell.

Continguts

Treball de les diferents digitacions segons èpoques i estils. Exercicis encaminats a aconseguir un bon control de l'instrument i afavorir l'automatització de les diferents dificultats tècniques. Registres i canvis de teclat. Estudi del baix xifrat i la seva realització, improvisació i acompanyament a partir d'un baix xifrat. Pràctica

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

de la lectura a vista. Estudi de la semitonía subintel·lecta. Sistema hexacordal. Coneixement dels recursos i figures retòriques de l'època i la seva aplicació a la composició i interpretació de determinades formes musicals. Estudi de les danses i de l'evolució de la suite. Interpretació del repertori bàsic del clavecí que inclogui reduccions orquestrals realitzades per compositors de l'època i el tractament donat a l'instrument. Iniciació a la interpretació de música contemporània i les seves grafies i efectes. Coneixement del funcionament del clavecí de pedals: el seu registre i tècniques especials. Estudi i pràctica de les diverses afinacions. Tècniques bàsiques de manteniment de l'instrument. Coneixement dels diferents tipus de clavecins, construcció i influència en la literatura de les diferents èpoques i estils en cada país. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

GUIARRA

Objectius

L'especialitat de guitarra tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument així com arribar a tenir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- b) Utilitzar amb autonomia de forma progressiva els coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: Digitació, articulació, fraseig, etc.
- c) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- d) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- e) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- f) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions camerístiques de diversa configuració.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

g) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat adequada a aquest nivell.

Continguts

Aprofundir en l'estudi de la digitació i la seva problemàtica: digitació d'obres o passatges polifònics en relació amb la conducció de les diferents veus. Perfeccionament de tota la gamma d'articulacions i maneres d'atac. La dinàmica i la seva precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es refereix, i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants. El fraseig i la seva adequació als diferents estils. Aplicació de les regles d'ornamentar al repertori de la guitarra d'acord amb les exigències de les diferents èpoques i estils. Utilització dels efectes característics de l'instrument (timbres, percussió, etc.). Harmònics octavats. Estudi d'un repertori d'obres de diferents èpoques i estils. Iniciació a la interpretació de música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

INSTRUMENTS DE CORDA

Violí, viola, violoncel, contrabaix

Objectius

Els Instruments de corda (violí, viola, violoncel i contrabaix) tendran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- Aplicar amb autonomia i de forma progressiva els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: Digitació, articulació, fraseig, etc.
- Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a la ornamentació.
- Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- e) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions de cambra de diversa configuració i ocupant papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
- f) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb aquest nivell.

Continguts

Continuació del treball sobre els canvis de posicions. Dobles cordes i acords de tres i quatre notes. Desenvolupament de la velocitat. Perfeccionament de totes les arcades. Harmònics naturals i artificials. Treball de la polifonia en els instruments de corda. La qualitat sonora: «cantabile» i afinació. El fraseig i la seva adequació als diferents estils. Aprofundiment en l'estudi de la dinàmica, de la precisió en la realització de les diferents indicacions que a ella es refereixen i de l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

INSTRUMENTS DE VENT FUSTA

Flauta travessera, oboè, clarinet, fagot i saxòfon

Objectius

Els Instruments de vent-fusta (flauta travessera, oboè, clarinet, fagot i saxòfon) tendran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Demostrar la sensibilitat auditiva necessària per perfeccionar gradualment la qualitat sonora.
- b) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils de dificultat adequada a aquest nivell.
- c) Practicar la fabricació de llengüetes dobles (per als instruments que les utilitzen).

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

- d) Demostrar autonomia, de forma progressiva, per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- e) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.
- f) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- g) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- h) Practicar la música de conjunt, en formacions de cambra de diversa configuració i ocupant papers de solista amb orquestra en obres de una dificultat mitjana.

Continguts

Desenvolupament en profunditat de la velocitat i de tota la gamma d'articulacions possibles (velocitat en legato, en els distints «staccatos», en els salts, etc.). Aprofundiment en l'estudi del vibrato d'acord amb les exigències interpretatives dels diferents estils. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió, adequant-los als diferents estils, amb especial atenció al seu estudi en els tempos lents. Estudi del registre sobreagut en els instruments que ho utilitzen. Pràctica de conjunt amb altres instruments per desenvolupar al màxim el sentit de l'harmonia, la afinació, el ritme, etc. Estudi del repertori solístic amb orquestra de diferents èpoques corresponent a cada instrument. Estudi dels instruments afins. Iniciació a la interpretació de música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Fabricació de canyes segons els mètodes tradicionals (instruments de llengüeta doble). Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions.

INSTRUMENTS DE VENT METALL

Trombó, trompa, trompeta, tuba

Objectius

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Els Instruments de vent-metall (trompa, trompeta, trombó, tuba) tendran com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument
- b) Utilitzar amb una autonomia progressiva, els coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, fraseig, etc.
- c) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de les diverses èpoques i estils, de dificultat adequada a aquest nivell.
- d) Practicar la música de conjunt, en formacions de cambra de diversa configuració i ocupant papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitja, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
- e) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- f) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- g) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la història de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació

Continguts

Desenvolupament de la velocitat en tota l'extensió de l'instrument. Estudi del registre agut. Estudi dels ornaments (trino, grupets, apoiatures, mordents, etc.). Estudi de la literatura solista de l'instrument adequada a aquest nivell. Aprofundiment en tot el referent a l'articulació: estudi del doble i triple picat. Treball de tots els elements que intervenen en el fraseig musical: línia, color i expressió adequant-los als diferents estils, amb especial atenció al seu estudi en els tempos lents. Perfeccionament de la igualtat sonora i tímbrica en els diferents registres. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Estudi dels instruments afins (fliscorn, bombardí i trombó alt i baix). Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

ORGUE

Objectius

L'especialitat de Orgue tendrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer els fonaments sonors de l'orgue i adquirir la capacitat necessària per utilitzar les seves possibilitats.
- b) Demostrar el nivell de coordinació motriu necessari entre mans i peus a fi de poder resoldre les exigències del repertori.
- c) Controlar i administrar el cabal sonor de l'orgue i les diferents modalitats de toc en funció de l'acústica del local on se situï.
- d) Conèixer i utilitzar en els diferents tipus d'òrgues els registres en funció de l'època i estil de la música destinada a ells.
- e) Relacionar els coneixements litúrgics amb la funció de certes formes musicals característiques del seu repertori (preludis, corals, versos, etc.).
- f) Conèixer els diferents estils d'interpretació segons èpoques i escoles.
- g) Valorar la importància del treball d'investigació per interpretar adequadament la literatura de l'instrument.
- h) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- i) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- j) Interpretar un repertori integrat per obres de diferents èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb aquest nivell.

Continguts

Exercicis manuals sobre els quals es treballin les diferents modalitats de toc pròpies de l'orgue. Coneixement i pràctica del pedal. Exercicis combinats de manual i pedal per desenvolupar la independència de mans i peus (escales per moviment contrari entre manual i pedal, combinació simultània de ritmes binaris i ternaris, exercicis en trio, etc.). Estudi dels tractats de registre existents, segons escoles i èpoques. Coneixement de l'ornamentació, segons països i estils. Treball de l'articulació, fraseig i digitacions. Estudi del baix continu. Estudi de les diferents escoles de construcció d'òrgues a Europa. Formes litúrgiques

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

relacionades amb la música d'orgue. Estudi de l'orgue barroc espanyol i de la música ibèrica destinada al mateix. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

PERCUSSIÓ

Objectius

L'especialitat de percussió tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Dominar tècnicament tots els instruments de l'especialitat, així com la coordinació rítmica i motriu que exigeix el conjunt dels mateixos.
- b) Tocar en grup sense director amb precisió rítmica i coneixement global de l'obra.
- c) Utilitzar amb una autonomia progressiva els coneixements musicals per solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: articulació, coordinació entre les dues mans, dinàmica, etc.
- d) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- e) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar de forma progressiva els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
- f) Actuar en públic amb una formació de percussió combinada.
- g) Interpretar un repertori d'obres pertanyents a diferents estils, de dificultat adequada a aquest nivell.

Continguts

Desenvolupament de tota la gamma de maneres d'atac. Ritmes compostos i grups irregulars. Caixa (redoblaments, paradiddles, etc.). Timbals (afinació amb canvis, tècnica de glissando, etc.). Bateria (independència i domini de la coordinació, cadenzas i «breaks», etc.). Làmines (desenvolupament de la velocitat, acords amb quatre baquetas, tècniques «Stevens» i «Across»). Desenvolupament de la capacitat d'obtenir simultàniament sons de diferent intensitat entre ambdues mans, tractant d'arribar a una diferenciació dinàmica, ja

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

es tracti de la relació melodia-acompanyament o de plantejaments contrapuntístics de major complexitat. Instruments accessoris i d'efecte (coneixement bàsic de ritmes populars en instruments llatinoamericans, tècnica de tots els instruments, obres per a percussió combinada). Pràctica de la lectura a vista. Treball de la improvisació. Treball de conjunt. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Estudi de la literatura orquestral i sols. El fraseig i la seva adequació als diferents estils (làmines i timbals). Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Audicions comparades de grans intèrprets per analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions.

PIANO

Objectius

L'especialitat de piano tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats següents:

- a) Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació
- b) Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria
- c) Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia i progressivament, els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument
- d) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions de cambra de diversa configuració i ocupant papers de solista amb orquestra en obres de una dificultat mitjana.
- e) Aplicar amb autonomia i de forma progressiva els coneixements musicals per solucionar per si mateix els diversos problemes d'execució que puguin presentar-se relatius a la digitació, als pedals, fraseig, dinàmica.
- f) Dominar en el seu conjunt la tècnica i les possibilitats sonores i expressives de l'instrument així com arribar a tenir i demostrar la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora
- g) Interpretar un repertori que inclogui obres representatives de diferents èpoques i estils de dificultat adequada a aquest nivell.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Continguts

Estudi en profunditat de la digitació i la seva problemàtica; el desenvolupament i perfeccionament de tota la gamma de maneres d'atac; la utilització progressivament major del pes del braç com principal font de força i de control de la sonoritat; la dinàmica, la precisió en la realització de les diverses indicacions que a ella es refereixen i l'equilibri dels nivells i qualitats de so resultants; la utilització dels pedals i la potenciació que han experimentat els seus recursos en l'evolució de l'escriptura del piano; el fraseig i la seva adequació als diferents estils; desenvolupament de la part cantable en el piano. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seves grafies i efectes. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seves diferents versions. Pràctica de conjunt.

Criteris d'avaluació dels instruments

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i la relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental.

Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per evitar tensions que condueixin a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per arribar a una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seves possibilitats.

4. Demostrar capacitat per abordar individualment l'estudi de les obres de repertori.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seva competència per emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegin en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument.

Aquest criteri pretén avaluar la competència progressiva que adquireixi l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seva fluïdesa per abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup.

Aquest criteri pretén avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seves obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent.

Mitjançant aquest criteri es pretén valorar el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor de les mateixes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeti el text musical.

Aquest criteri pretén avaluar el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressiva en la resolució de problemes tècnics i interpretatius.

Amb aquest criteri es pretén comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha assolit quant als hàbits d'estudi i de la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística.

Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i el grau de maduresa de la seva personalitat artística.

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

Annex IV Orientacions sobre metodologia pedagògica

En un currículum obert, els mètodes d'ensenyament són, en gran part, responsabilitat de cada professor, i no han de ser completament desenvolupats per l'autoritat educativa. Únicament en la mesura que certs principis pedagògics són essencials a la noció i continguts del currículum està justificat assenyalar-los. Per això, amb la finalitat de regular la pràctica docent dels professors, i per a desenvolupar el currículum establert en el present Decret per part dels mateixos, s'assenyalen els següents principis metodològics de caràcter general, principis que són vàlids per a totes les especialitats instrumentals i assignatures que es regulen en la present norma.

El procés d'ensenyament ha de tenir en compte el punt de partida, la graduació amb la que s'han d'introduir els nous continguts, la consciència del desequilibri entre l'experiència prèvia i les novetats plantejades, i l'oferta d'elements que permetin oferir un nou equilibri de coneixements en el qual les novetats puguin ser incorporades, en la línia i forma que pretenen les nostres intencions educatives, al bagatge de destreses que ja posseeixen els alumnes. Això passa pel disseny d'un tipus apropiat dels continguts que s'ofereixen a l'alumnat de música, i per l'elaboració d'uns materials, elecció d'un repertori i la selecció d'unes estratègies d'ensenyament que permetin optimitzar el procés d'aprenentatge. El procés d'ensenyament ha d'estar presidit per la necessitat de garantir la funcionalitat dels aprenentatges, assegurant que puguin ser utilitzats en les circumstàncies reals en les que els alumnes els necessitin. Per aprenentatge funcional s'entén no només la possible aplicació pràctica del coneixement adquirit, sinó també, el fet que els continguts siguin necessaris i útils per portar a terme altres aprenentatges, i per enfrontar-se amb èxit a l'adquisició de nous continguts. Per altra banda, els continguts han de presentar-se amb una estructuració clara de les seves relacions, plantejant sempre que sigui pertinent, la interrelació entre diferents continguts d'una mateixa àrea i entre continguts de diferents assignatures.

Des de l'inici aquest ensenyament ha de conjugar les dues realitats del fet comunicatiu, això és, la recepció i l'emissió, la comprensió i l'expressió, el coneixement i la realització. La primera es manifesta en l'audició activa i crítica, i en la lectura de partitures mitjançant la corresponent descodificació dels símbols gràfics, de la seva evolució, de l'anàlisi del fet musical i els seus autors, i del seu

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

desenvolupament a través dels segles, mitjançant assignatures com el Llenguatge musical, l'Harmonia, la Història de la música, etc. Es portarà a terme la segona a través de la interpretació individual i col·lectiva, tant vocal com instrumental, i de la creació. Convé que aquests dos eixos bàsics de l'ensenyament musical s'interrelacionin tant en les matèries considerades teòriques com en les bàsicament instrumentals; s'ha de fugir de la visió de les assignatures "teòriques" com el lloc idoni per al coneixement, mentre que les assignatures instrumentals es dediquen exclusivament a l'emissió; i també que la realització se centra merament en la interpretació, excloent per això, la creativitat.

La pràctica instrumental centrada en una determinada especialitat ha de ser entesa en una triple via. En primer lloc, ha de ser una formació que possibiliti l'accés als estudis superiors; en segon lloc, ha de servir com fonament a l'obertura a altres camps d'especialització, com composició, direcció d'orquestra o cors, pedagogia, etc. Finalment, com un mitjà de realització personal, fent música, a través de la veu o d'un instrument. En tots els casos convé fugir de la idea que l'alumne és un estudiant de piano o de guitarra i que a més estudia harmonia, sinó que és un estudiant de música en l'especialitat de piano o de guitarra.

Els continguts bàsics en la formació professional que s'expressen a través de la veu o d'un instrument necessiten de disciplina en el treball individual, de l'adequació de la pròpia interpretació als criteris col·lectius, del rigor en l'escriptura i la lectura de la notació musical, de la comprensió del fet musical en el seu context històric, etc. Evidentment caldrà tenir en compte l'evolució de l'alumnat en relació no només amb la música, sinó també amb la capacitat d'entendre el llenguatge dels sons, la capacitat d'expressar-se tenint en compte la multiplicitat de factors que intervenen, la capacitat de dedicació als estudis, la forma d'estudiar, etc. L'adequació de l'ensenyament a aquests criteris revertirà positivament en l'educació musical de l'alumne, no només en virtut d'aquesta compenetració, sinó també perquè es farà una millor aproximació entre l'educació secundària, que en la majoria dels casos realitzen els alumnes, i l'ensenyament de règim especial que cursen en els centres musicals. Per a ensenyar música s'ha de conèixer la pedagogia de l'especialitat musical i aplicar convenientment l'opció metodològica que més s'ajusti a la realitat que es desenvolupa a la tasca docent. La formació, tant musical com pedagògica, ha de ser posada al dia a través d'una formació permanent que aprofundeixi en tots aquells aspectes dels quals depèn una acció educativa coherent i correcta. La formació permanent constitueix un

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I UNIVERSITAT
B
/

dret i un deure per a tot professional de l'ensenyament de la música. No es pot pretendre un ensenyament de qualitat si no es dedica una part del temps laboral a millorar les capacitats i els coneixements que puguin incidir en la millora qualitativa individual i col·lectiva de la tasca docent. Aquesta formació permanent ha de ser entesa com "un continu" que no només tingui en compte l'aprofundiment en el propi camp de treball –la composició, el piano, la direcció coral, etc.-, sinó també altres aspectes com la participació dels professors en el disseny d'aquestes activitats de formació, la millora de les aptituds de comunicació, l'aprofitament pedagògic dels mitjans tecnològics, etc.

És imprescindible que el professorat treballi en tot moment en equip, especialment en la tasca de discutir i elaborar el projecte educatiu del centre i per a dur a terme la seqüenciació dels continguts de les matèries i la distribució per cursos a nivell de departaments. Aquesta capacitat del professorat de realitzar una tasca col·lectiva ha de ser una característica que distingeixi als professionals docents dels centres d'ensenyament musical. Al llarg del procés d'aprenentatge de l'alumnat, el professorat ha de ser un guia, un conseller que, alhora que dóna solucions concretes a problemes tècnics concrets, ha d'esforçar-se a donar opcions en tot allò que tingui un caràcter més general i no a imposar criteris, a orientar i no a conduir cap a uns resultats predeterminats; esforçar-se a estimular i eixamplar la receptivitat i la capacitat de resposta de l'alumnat davant el fet artístic: en la construcció de la seva mai definitiva personalitat com a músic, l'alumnat és el protagonista principal.